

Ikt. sz.: NOB-40/31-2/2015.

NOB-7/2015. sz. ülés
(NOB-23/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2015. április 20-án, hétfőn, 9 óra 02 perckor
az Országház Esterházy János tanácstermében megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>Határozatképesség megállapítása, napirend elfogadása</i>	5
<i>Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter meghallgatása</i>	5
<i>Dr. Semjén Zsolt tájékoztatása</i>	5
<i>Potápi Árpád János tájékoztatása</i>	10
<i>Dr. Wetzsel Tamás helyettes államtitkár tájékoztatása</i>	12
<i>Kérdések, észrevételek</i>	13
<i>Válaszadás, reagálás</i>	23
<i>Potápi Árpád János válaszadása, reagálása</i>	35
<i>A Szülőföld Alap 2010. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/22. számú beszámoló megvitatása</i>	37
<i>Potápi Árpád János kiegészítése</i>	37
<i>Határozathozatal</i>	37
<i>Az ülés berekesztése</i>	38

Napirendi javaslat

1. Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter meghallgatása
(az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

2. A Szülőföld Alap 2010. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló (B/22. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ. 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Pánczél Károly (Fidesz)**, a bizottság elnöke
Szabolcs Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szászfalvi László (KDNP), a bizottság alelnöke

Bóna Zoltán (Fidesz)   Petneházy Attila (Fidesz)
Ander Balázs (Jobbik)
Kiss László (MSZP)
Szávay István (Jobbik)
Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Dunai Mónika (Fidesz) Pánczél Károlynak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás, a bizottság munkatársa

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter
Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár
(Nemzetpolitikai Államtitkárság)
Dr. Wetzels Tamás nemzetpolitikaért felelős helyettes államtitkár
(Nemzetpolitikai Államtitkárság)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, továbbiakban: ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Jó reggelt kívánok! Nagy szeretettel köszöntök minden kedves résztvevőt a Nemzeti összetartozás bizottsága mai ülésén. Külön megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes urat, tárca nélküli minisztert, akinél a nemzetpolitikai ügyek vannak és köszöntöm az államtitkár urakat, Potápi Árpád János államtitkár urat és dr. Wetzel Tamás államtitkár urat. Köszönöm szépen, hogy a meghívásunkat elfogadták.

Köszöntöm a bizottság tagjait, a bizottsági ülésen állandó tárgyalási joggal részt vevő nemzetiségi szószólóinkat.

Határozatképeség megállapítása, napirend elfogadása

Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes 6 jelen lévő képviselővel. Jómagam Dunai Mónika képviselő asszonyt helyettesítem.

Tisztelettel kérdezem a bizottságot, hogy az előzetesen kiküldött napirendi javaslattal egyetért-e. Amennyiben igen, kérem, hogy most szavazzanak. Aki igen? *(Szavazás.)* Köszönöm. Aki nem? *(Nincs jelentkező.)* Aki tartózkodott? *(Nincs jelzés.)* Köszönöm szépen.

A bizottság egyhangú szavazással elfogadta a kiküldött napirendi javaslatot.

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter meghallgatása

Első napirendi pontunk dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr, tárca nélküli miniszter meghallgatása, amelyre az Országgyűlésről szóló 2012. évi törvény 41. §-a alapján kerül sor. Köszönöm szépen, hogy miniszterelnök-helyettes úr a rendelkezésünkre áll és meg is adom önnek a szót. Tessék parancsolni!

Dr. Semjén Zsolt tájékoztatása

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Először is nagyon szépen köszönjük a megtisztelő meghívást, örülünk, hogy itt lehetünk és szokás szerint évről évre beszélgethetünk nemzetünk legalapvetőbb kérdéseiről. Úgy beszéltük meg az államtitkár urakkal, hogy megosztanánk az időt, mert az a legszerencsésebb, ha a legautentikusabb forrásból tájékozódik a bizottság, úgyhogy Wetzel Tamás külön szólna hozzánk az állampolgársági kérdésekről és Potápi Árpád államtitkár úr pedig inkább azokról az újdonságokról, melyek ennek az évnek lesznek a sajátjai.

Az idő kímélése céljából azt gondolom, az a helyes, hogyha elsősorban azokról a kérdésekről mondanék néhány mondatot, gondolatot, ami újdonság, mert az, ami rendszerszerűen, hagyományosan működik most már ötödik éve, azt nem tudom, hogy érdemes-e végigmondani, mert akkor részint nagyon hosszúra nyúlik az egész, részint pedig önisméltésekbe bocsátkoznánk.

Maga az egész nemzetpolitika lényege úgy foglalható össze, hogy miután a MÁÉRT újra betölti a szerepét részint a szakbizottságai, részint maga a MÁÉRT plenáris ülése keretében, innentől kezdve az egyetemes magyarság legfelsőbb tanácskozó és végeredményben döntéshozó testülete is, és mi a MÁÉRT döntése, iránymutatásai alapján folytatjuk a nemzetpolitikát. Ennek lényege az, hogy 2010-14 között a nemzetpolitika iránya, rendszerszerű működése megtörtént, ez megy, és a 2014-től kezdődő ciklusban inkább ennek a cizellálásáról van szó. Ezt azért fontos egyébként hangsúlyozni, mert a legalapvetőbb kérdésekben mind a külhoni magyar

szervezetek, mind a magyarországi parlamenti frakcióval rendelkező pártok között teljes konszenzus van, ami, megjegyzem, nem volt így korábban. A három legfontosabb kérdés tehát az, hogy a külhoni magyarságnak jár a magyar állampolgárság, mégpedig a teljes jogú állampolgárság, az állampolgárságból következik a szavazati jog, és jár az autonómia, mégpedig a szórvány magyarságnak a kulturális autonómia, a tömbmagyarságnak pedig a területi autonómia. Ez a három legfontosabb kérdés, ebben konszenzus van.

Néhány ponton végigmenve - részletesen majd Wetzel Tamás államtitkár úr fogja kifejteni -, a honosítás azért kulcsfontosságú dolog, mert a nemzet közjogi egyesítése az, ami meg tudja erősíteni a kulturális, nyelvi, történelmi összetartozásunkat egyfajta történelmi igazságtételként is. Meghirdetett célunk az, hogy a ciklus végére meglegyen az egymillió új állampolgár. Hozzáteszem, ebbe nincs beleszámolva azok száma, akiket nem honosítottunk, hanem állampolgárság megállapítása történt.

Zárójel, csak hogy teljesen világos legyen, azokat honosítjuk, akik nem voltak magyar állampolgárok, illetve úgy voltak magyar állampolgárok, hogy az őseik valamikor a Magyar Királyság állampolgárai voltak, de Trianon vagy a párizsi békeszerződés vagy kétoldalú megállapodás következtében, a szocialista időkben - Magyar Népköztársaság—Román Népköztársaság et cetera, tehát ezen megállapodások következtében - elvesztették az állampolgárságukat. Őket honosítani kell, ez az egymillió ember, ez a cél, amiről beszélünk. Ebbe nincsenek beleszámítva azok, akik a mai Magyarország területéről mentek ki vagy az őseik mentek ki, mondjuk, az Egyesült Államokba, Kanadába, tehát a nyugati emigrációba. Az ő esetükben nem honosítás van, hanem állampolgárság-megállapítás, hiszen a magyar jog a *ius sanguinis* alapján áll, tehát mindenki magyar állampolgár, akinek az ősei Magyarország területéről kiment magyar állampolgárok voltak. Őket nem kell honosítani, nekik megállapítjuk az állampolgárságot, tehát ők nincsenek beleszámolva ebbe az egymillió célba.

Itt most elegendő egy zárójeles megjegyzés, de azért azt látnunk kell, hogy ami a magyar nemzetpolitika szempontjából és a magyar nemzet szempontjából a megmaradást jelenti, a Kárpát-medence és a nyugati magyarság állampolgárság által is való összekötését, az bizonyos szempontból - elsősorban az utódállamok részéről - ellentétes értékelésű. Úgy látják, hogy az az asszimilációs politika, amit ők nyomtak, azt megakaszthatja, ha a külhoni magyarság megkapja az állampolgárságot, ezért különböző leleményes és kevésbé leleményes, burkolt és kevésbé burkolt módszerrel ezt hol jobban, hol kevésbé próbálják akadályozni. Ebbe belejátszik az is, hogy számtalan dezinformációt csinálnak, voltaképpen nem létező honlapok nem létező történeteket adnak elő, ami mögött jelentős részben ellenérdekű titkosszolgálatok állnak, s ezek Magyarországon is tevékenykednek. Nem feltétlenül arra gondolok, hogy odavisznek nejlonzacskóban pénzt egy újságírónak, hogy ezt írja meg, de olyan formában igen, hogy információt - idézőjelben, ami valójában dezinformáció - szolgáltatnak ki, s ezt úgy csúrik-csavarják, hogy ebből cikkek legyenek, aztán azokat ők visszahivatkozzák, s az ismert módon próbálnak bizonytalanságot kelteni a magyar állampolgárság körül. Ezzel részletesen foglalkozott - nagyon helyesen egyébként - az Országgyűlés Nemzetbiztonsági bizottsága, rendkívül tanulságos volt az a bizottsági ülés. Tehát elegendő, ha tudjuk, hogy mások is vannak a pályán. Egyébként meg kell mondanom, személyes véleményem, hogy milyen gyenge módon próbálják fúrni ezt a honosítást. Miután döntő többségében megvalósult a honosítás, utóvédharcokat csinálhatnak, de ez most már lényegében nem fogja érinteni a honosításunkat.

Ezzel kapcsolatos a következő dolog, fölmerült, hogy kell-e szigorítani az állampolgársági törvény szabályain. Mélységes meggyőződésem, hogy nem szabad semmiféle szigorítást csinálni. Az ellenőrzés lehet még keményebb, bár azt gondolom, hogy az arra hivatott szervek nagyon komoly ellenőrzést csinálnak. Gondoljunk arra,

hogy minden egyes honosítási ügy - és ez nagyon fontos, hogy tudatosodjon mindenkiben - először átmegy egy teljes államigazgatási kontrollon, majd minden egyes akta átmegy egy közbiztonsági kontrollon és átmegy egy nemzetbiztonsági kontrollon az arra hivatott szervek által. Tehát ennél szigorúbb ellenőrzés a magyar államrezonban nem létezik.

A bürokratikus terhek növelését azért ellenzem, mert ez azoknak is megnehezítené az életét, akik tisztességes magyar emberek és szeretnék viszonylag egyszerűen megkapni a magyar állampolgárságot. Tehát további szigorításnak nincs értelme, az arra hivatott szervek ellenőrzése kellő keménységgel folyik, de bürokratikus terhek növelésére és szigorításra, meggyőződésem, hogy nincs szükség, de erről majd részletesen Wetzél Tamás barátunk fog szólni.

A források tekintetében most nem akarom elmondani azt, hogy ennyi pénz még sosem volt stb., tehát a forrásokat a magyar állam biztosítja részint a költségvetésből, részint különböző okokból kifolyólag a kormányzati tartalékból, ami egy alkalmas eszköz bizonyos programok finanszírozására. Látni kell azt, hogy a centralizáció 90 százalék fölött van a külhonba menő pénzek tekintetében, én azt gondolom, hogy ez körülbelül így jó is. Ennél kisebb centralizáció azért nem jó, mert akkor nem látunk rá és párhuzamosságok keletkezhetnek, ennél nagyobb centralizáció pedig azért nem indokolt, mert az egyszerűen elveszi a kedvét akár a többi minisztérium kreativitásától és a külhoniak támogatásától, akár a civil szervezetektől vagy például a testvértelepülésektől. Ezért az a helyes, hogyha mindenki részt vesz a külhoni magyarokkal való kapcsolatban, a különböző támogatási formákban, és fontos, hogy tudjunk róla, azért, hogy koordináció és rálátás legyen, elsősorban a párhuzamosságok elkerülése végett, de ennél nagyobb állami centralizáció nem indokolt. Egyébként is - csak zárójelben jegyzem meg, megint fél szavakból értjük egymást - szerencsésebb az, amikor külhonban, például Kárpátalján nem feltétlenül a magyar állam jelenik meg például bizonyos, például segélyakciók tekintetében, hanem ez karitatív szervezetek által történik ottani jogi személyek vagy természetes személyek által.

A következő dolog, ami a költségvetést még érinti, hogy pénzügyileg a következő a helyzet, amit korábban nem tudtunk a költségvetés szempontjából precízen megoldani. Vegyük, mondjuk, a Sapienttiát! A helyzet az, hogy a Sapientia a legnagyobb erdélyi magyar egyetem, melyet évről évre, folyamatosan fejlesztünk, de miután a román állam nem járul hozzá a Sapientia működéséhez, ezért minél inkább fejlesztünk, annál többbe kerül az egész fenntartása. Ez sok esetben nem volt betervezve a költségvetésbe különböző okok miatt, ezért a működtetéséhez szükséges pénzt is mindig a kormányzati tartalékból kellett betenni. Ezt csak azért mondom, mert elhatározott szándékunk, hogy a Sapienttiát vagy a II. Rákóczi Ferenc Főiskolát Kárpátalján tovább erősítjük, de azt látni kell, hogy minél inkább fejlesztjük, annál többbe kerül a működése, viszont nyilvánvaló, hogy a működést és a fejlesztést is tovább kell vinni, hiszen az erdélyi magyar értelmiség szempontjából ennek kulcsfontosságú jelentősége van.

A tematikus éveink is nagyon jól állnak. Elkezdtek az óvodásokkal, a kisiskolásokkal keresztül volt a felsősök éve, majd - ebben is, azt hiszem, nagyjából konszenzus van - egyre inkább a megélhetés biztosítása irányába próbáltunk elmenni, hogy anyagilag is meg tudjanak élni a külhoni magyarok, úgyhogy ebbe az irányba próbáltunk elmenni, s ezért a szakképzés éve volt a következő. Potápi Árpád úr fog szólni arról, hogy ez hogyan fog tovább menni abban a tekintetben, hogy minél inkább gazdasági lehetőséget biztosítsunk a külhoni magyaroknak arra, hogy a saját szülőföldjükön anyagilag is boldogulni tudjanak.

Itt megint egy józan arányt kell tartani. Nyilvánvaló, hogy pusztán a kulturális, identitásbeli, nyelvi támogatás önmagában még nem fogja megtartani a szülőföldjén a magyarságot, ha anyagilag nem tud megélni, ugyanakkor azt is nyilvánvalóan látni

kell, hogy az egész Kárpát-medencét Magyarországról nem lehet gazdaságilag fenntartani, tehát ezért egy olyan arányt kell találni, hogy a magyar vállalkozókat, a magyar szakképzést forrásokhoz és lehetőségekhez tudjuk juttatni. Ugyanakkor józan ésszel azt is látni kell, hogy az országnak van egy teherbíró képessége, és nyilván nem fogjuk tudni átvenni a Kárpát-medence egésze gazdasági problémáinak a megoldását, de fontos, hogy ebbe az irányba menjünk el, ami a kulturális identitás megőrzésén túl a gazdasági boldogulást is lehetővé teszi.

Szintén Árpád fog beszélni arról, hogy a Kőrösi Csoma Sándor-program, amely a legnagyobb ötleteink egyike volt, megy tovább a maga útján. Nyilván a külhoni magyar szervezetek, a nyugati magyar szervezetek kérésére cizelláltunk a történeten, például lehetővé tesszük, hogy akár 9 hónapig is tarthat az ösztöndíj. Mások a déli féltekén a kultúrköri szokások, más az északi féltekén, ezért egy időpontbeli eltolódás lesz, hogy mikor mennek a Kőrösi Csoma Sándor-programos fiatalok, s meddig maradnak. Azt gondolom, hogy ez egy olyan józan ész alapján való dolog, ami az ottani realitásokhoz jobban közelíti az ő szolgálatukat, ugyanakkor azt is lehet látni, hogy olyan rendszert soha nem lehet kitalálni, ami az egész világ tekintetében minden létező külhoni magyar szervezet megelégedésére szolgál. Tehát össze kell rendezni a dolgokat, hogy amit kérnek, az valósuljon meg, de azért mégiscsak úgy, hogy azért világméretben is valami egység legyen benne.

Ami fontos még, az a politikai helyzet a külhoni magyarság tekintetében. Tehát itt a kulcsállítás az, hogy nyilván nem Budapestről kell megmondani, hogy az egyes nemzetrészek milyen autonómiakonceptiót dolgozzanak ki, és nyilván nem Budapestről kell és lehet megmondani, hogy az ottani magyar pártok hogyan működjenek együtt vagy hogyan nem, de a cél mégiscsak az, hogy egyfelől minél inkább abba az irányba bátorítsuk, segítsük őket, hogy minél nagyobb magyar nemzeti összefogás legyen.

Például nyilvánvaló Kárpátalján, hogy ha a két magyar szervezet nem működik együtt és nem állít közös jelölteket, akkor nem fogunk tudni eredményt elérni, mert még együtt is nehéz. Ugyanez a helyzet Erdélyben is. Ha a magyar pártok nem működnek együtt legalább a parlamenti választáson, akkor bizony veszélybe kerülhet a parlamenti képviselőtünk, ami egyszerűen nem vállalható, mert hogyha az RMDSZ kiesne a bukaresti parlamentből, akkor oda nem egy másik magyar párt fog bekerülni, hanem román pártok lesznek kizárólag a bukaresti parlamentben, ennek a következménye pedig az lesz, hogy a magyar értelmiség be fog integrálódni ideológiai alapon a román pártokba. Beszéljünk őszintén, a polgármestereknek is forrás kell, tehát előbb-utóbb orientálódni fognak a román pártok felé és ezzel a magyar érdekképviselőt véget ért. Ezért természetes dolog az, hogy mi nem szólunk bele az egyes határon túli magyar pártok politikájába, de abba az irányba - mondjuk úgy - bátorítjuk őket, hogy minél inkább összefogás legyen legalább a parlamenti választásokon.

Felvidék ügye egy nehezebb ügy, hiszen a Híd—Most-formáció nem tekinti magát etnikai magyar pártnak. Ebbe az egész problematikába most nem akarok belemenni, ez egy egészen más természetű, mint a Kárpát-medencei többi magyar párt ügye, viszont őket is abba az irányba bátorítjuk, hogy minél inkább legyen együttműködés. Az semmiképp sem vállalható, ha úgy tűnhetne, hogy az MKP-n vagy rajtunk múlik, ha nincs összefogás, hiszen létfontosságú lenne, hogy a Magyar Koalíció Pártja bent legyen a pozsonyi parlamentben. Egészen más a mozgásterünk, ha a parlamentben ott van a magyar párt, mint hogyha nincs ott.

Egy fél mondattal hadd térjek ki arra, amit az előbb megpendítettem, hogy nem Budapestről kell megmondani, hogy milyen autonómiakonceptiója legyen az adott nemzetrésznek, viszont Budapestről lehet segíteni, kidolgozni ezt az autonómiakonceptiót. Hiszen, ha most, mondjuk, megnézzük Erdélyt, nyilván más autonómiakonceptió kell a Partiumban, Bihar, Szilágy, Szatmár megyében, ahol 30

százalék körül vagyunk, megint más, kulturális autonómiakonceptió kell a dél-erdélyi szórványra és megint egészen más autonómiakonceptió a székelyföldi tömbmagyarság számára, és mondjuk, megint egészen más a csángó magyarság számára. Tehát, amikor autonómiáról beszélünk, akkor nem egy autonómia van, hanem az egyes nemzetrészek sajátosságainak megfelelő autonómiák. Ezt nekik kell kidolgozniuk és az ottani magyar nemzeti közösségnek kell elfogadnia, de ezt szakmailag, nemzetközi kapcsolatokkal, európai uniós háttérrel nyilván, hogy a magyar állam segíti.

Nem akarok aktuálpolitikai dolgot előhozni, itt egy zárójel erejéig szeretném megerősíteni, hogy igen, vállalom, az én személyes kérésem volt, hogy Szili Katalin vállalja el ezeknek az autonómiakonceptióknak a segítségét, és nem azért, merthogy Szili Katalin korábban a Magyar Szocialista Párt tagjaként házelnök volt, vagy milyen párt tagja volt, őszintén, engem ez nem érdekel. A helyzet az, hogy Szili Katalint két dolog predesztinálja erre: az egyik, hogy amikor nemzetpolitikailag a legnehezebb idők voltak és a MÁÉRT nem működött - most nem akarok itt a Gyurcsányi időszakra kitérni, amikor de facto megakadályozták a MÁÉRT működését -, akkor Szili Katalinban igenis volt annyi bátorság, hogy létrehozta a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumát, amely mégiscsak egy intézményes kapcsolatot tett lehetővé a külhoni magyarság és Magyarország között; ez egy múlhatatlan érdeme. A másik az, hogy ő nagyon bedolgozta magát ezekbe az autonómiakonceptiókba, és van egy természetes adottsága is arra, hogy szinte mindenkivel szót értsen, és ilyen módon segítse azt, hogy az autonómiakonceptiót az egyes nemzetrészek ki tudják munkálni. Több nemzetpolitikai kutatóintézetünk is van, akiknek a munkáját, szakmai tudását ebben föl tudjuk használni.

Az aktualitások tekintetében még egy dolgot szeretnék mondani. A legégetőbb ügy Kárpátalja kérdése, mert pontosan tudjuk, hogy az ukrán-orosz helyzet nem egy fekete-fehér ügy. Azt gondolom, hogy sajnos messze nincs vége ennek a történetnek, itt minden lehet és az ellenkezője, az elnyomorodás, az állam szétesése és a gazdasági, szinte kilátástalanság. Bár ne így legyen, de szerintem súlyosbodni fog a helyzet Kárpátalján, tehát gyakorlatilag föl kell készülnünk mindenre. Nyilván vannak más bizottságok is, akik hivatottak ennek az előkészítésére, nyilván lesznek frakciók közötti egyeztetések, és nyilván van ennek egy publikus és nem publikus oldala, én csak azt szeretném jelezni, hogy mindenre föl kell készülnünk.

E tekintetben is, ami segítség az adott pillanatban kell, azt a magyar állam meg fogja adni minden vonatkozásban, viszont itt is fontos az, hogy a kárpátaljaiak mondják meg, hogy az adott pillanatban mire van a legnagyobb szükségük. Alakulhat úgy, hogy a magyar intézményrendszert egyre nagyobb arányban Magyarországról kell működtetni, de ezt a magyar államnak fel kell vállalnia. Tehát jelen pillanatban például a pedagógusok tekintetében az a helyzet, hogy olyan nyomor van, hogy a magyar pedagógusok nem fognak tudni megélni Kárpátalján, ha viszont ők elindulnak nyugatra, akkor az ottani magyarság oktatás nélkül lesz, aminek beláthatatlan következményei lesznek. Ezért tehát a magyar állam átvállalja a magyar nyelvű kárpátaljai pedagógusok fizetésének - mondjuk úgy - a kiegészítését egy jelentős összeggel, és nyilván, hogyha a helyzet indokolja, akkor ez még további átvállalást is magával hozhat.

Hasonlóképpen, például a gyermekétkeztetés tekintetében, ha van egy család, amelyiknek van két-három óvodáskorú gyereke, ott a teljes fizetés elmehet a gyerek óvodai étkeztetésére. Az ukrán állam ezt nem fizeti, egyelőre az iskolásokét többé-kevésbé fizeti, de ott is föl kell készülnünk arra, hogy ki tudja, mi lesz. Tehát azt gondolom, abban is konszenzus van, és a szükséges egyeztetéseket persze le fogjuk folytatni, hogy ilyenkor a magyar államnak át kell vállalnia a gyerekek étkeztetését; tehát most az óvodás gyerekekét megoldjuk, ez minimum 4 ezer gyereket jelent.

Ezért egy nagyon fontos dolog, amelyről majd Árpád fog beszélni, hogy a magyar államon kívül egyre inkább a testvérközségek, testvérvárosok kapcsolatát hozzuk létre, mert az a helyes, ha a magyar állam inkább csak egy katalizátorként vesz részt. Persze, amit elmondtam - akár nagyobb méretekben is - meg kell oldania ezt a magyar államnak költségvetési forrásból, de fontos az, hogy egy olyan katalizátor szerepünk is van, hogy magyar településeket összehozzunk, mondjuk, egy kárpátaljai magyar faluval, és egy konkrét település egy konkrét települést támogasson, húsvér emberek konkrét, húsvér embereket. Részint azért, mert ezek olyan személyes szálakat adnak, melyek a nemzet szövetét erősítik, részint pedig - és most is fél szavakból értjük egymást -, mert van olyan szituáció, amikor Ukrajna területén szerencsésebb, ha nem a magyar állam jelenik meg, mint magyar állam, hanem civil szervezetek, karitatív szervezetek, önkormányzatok vagy akár természetes személyek. Nyilván ehhez persze kell egy koordináció, mert például nem is tudná átvinni másképp az adományt, de helyes az, hogyha egyre nagyobb arányban részt vesz az egész magyar társadalom ezekben az akciókban.

Most nem akarok a drámáinál is drámaibb képet festeni, én csak azt tudom mondani önöknek, hogy bizonyos értelemben elkezdtük a magyar intézményrendszer finanszírozásának átvételét, és nem azért, mert ez a célunk, hanem azért, mert erre kényszerít minket az egyre rosszabbodó ukrajnai helyzet. Készen kell állnunk arra, hogy ez még további és még nagyobb méretű legyen és ebben minden parlamenti pártnak a segítségét kérem. Fontos az, hogy amikor kárpátaljai barátaink, akár a politikai pártok, akár egyházi részről vagy ottani civil szervezet részéről ezt jelzik, és ezt ők megfogalmazzák, akkor erről minél inkább konszenzusos döntés szülessen. Itt megint csak jelzem, hogy van, amikor a nyilatkozatok tekintetében a kevesebb több, tehát van, amikor nem beszélni kell, hanem le kell bonyolítani azt, amit le kell bonyolítani.

Köszönöm szépen, és akkor Árpád azokról a dolgokról fog szólni, melyek unikumok és fejlődés, új programok az elmúlt időszakhoz képest. Köszönöm szépen.

Potápi Árpád János tájékoztatása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Nemzetpolitikai Államtitkárság):
Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim!
Kedves Miniszterelnök-helyettes Úr! Szeretném röviden kiegészíteni az előbb elhangzott tájékoztatót.

Maradva a tematikus éveknél, a tavalyi év a felsősök éve volt, és tavaly augusztusban, szeptemberben kezdtünk el gondolkodni arról, hogy a következő év mi legyen. Erre végül is a MÁÉRT bólintott rá november 20-án és miniszterelnök úr, illetve a MÁÉRT közös döntése alapján 500 millió forinttal indult el a külhoni magyar szakképzés éve. A külhoni magyar szakképzés évében igazából 3 minisztérium működik együtt és a határon túli magyar szervezetek, elsősorban a különböző pedagógus szervezetek. A három minisztérium: a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága - mi koordináljuk ezt a programot -, a Nemzetgazdasági Minisztérium, illetve a Földművelésügyi Minisztérium készíti elő a külhoni szakképzés évét.

Kárpátalján az együttműködési megállapodást február 18-án írtuk alá, Beregszászban, március 18-án Magyarakanizsán, a Vajdaságban, a múlt héten, szerdán - ez 15-e volt - írtuk alá Eszéken a horvátországi magyarokkal. Vissza van még Lendva, illetve a Muraköz, Szlovénia és a Felvidék, ezt a következő hónap elején itt is meg fogjuk tenni. Az együttműködő partnerek száma természetesen jóval nagyobb, egyrészt magyarországiak, másrészt pedig külhoniak. Fontos az, hogy a szakképzés évébe be tudjuk vonni a külhoni gazdasági szereplőket, nyilván itt alapvetően a regionális szereplőkre gondolunk. Erdélyben ezeknek a száma óriási, és minél inkább

közelítünk a kisebb számú magyarság felé, annál inkább kisebb ez a szám, viszont lehet, hogy jobban koordinálható.

A szakképzés éve után szeretnénk, ha a következő tematikus évek is inkább a fiatalság, illetve a gazdasági témák körül mozognának. Valószínű, hogy a következő évünk a külhoni ifjú magyar vállalkozók éve lesz, nyilván ehhez két döntés szükséges, egyrészt a MÁÉRT döntése, másrészt pedig a miniszterelnök úr döntése. Szeretnénk, ha minimálisan ugyanannyi pénz lenne a következő évi programban is, mint az idei évi programban. Úgy gondoljuk, hogy a külhoni magyar régiókban is egyre inkább nem munkanélküliségről, hanem munkaerőhiányról kell már beszélni, és azt is el kell ugyanakkor mondanunk, hogy sok régióban a magyarság vállalása egyben a szegénység vállalását is jelenti, ezért a gazdasági megerősítés több szálon futhat, de az egyik szál mindenképpen a szakképzés megerősítése, illetve a szakképzés rendszerén belül is a magyar-magyar kapcsolati háló erősítése.

A következő programunk, amely új lehet az előzőekhez képest, hogy a Kőrösi Csoma Sándor-programmal párhuzamosan az idei évben beindítjuk a Petőfi Sándor-programot. Amikor elindult a Kőrösi Csoma Sándor-program, már akkor ez a bizottság jelezte, hogy nagyon jó lenne egy Kárpát-medencei hasonló program, erre is gondolva, az idén kezdjük el ezt a programot. Március 13-án hirdettük meg, 15-én jelent meg a pályázat és egy hónapon keresztül lehetett pályázni. Az államtitkárságon ezt a programot dr. Grezsa István miniszteri biztos úr koordinálja, illetve munkatársaink. A múlt hét péntekig, ha jól tudom, 148 pályázó juttatta el a pályázatát hozzánk. Néhány napig még érkehetnek be pályázatok, tehát mondhatjuk azt, hogy durván háromszoros, illetve több mint háromszoros a túljelentkezés erre a programra.

Nemcsak a Kárpát-medencét érinti ez a program, hanem a volt monarchia területét, tehát Csehországot, Dél-Lengyelországot, például a Csángóföldet, Bosznia-Hercegovinát és Macedóniát is érinti ez a program. Azért gondoltuk, hogy ezt a térséget inkább a Petőfi Sándor-programba hozzuk be, mert például a bosznia-hercegovinai vagy a macedóniai magyarok is a Vajdaságból a '70-80-as években oda kiköltözött - különböző okok miatt, családi, illetve gazdasági, munka stb. miatt kiköltözött - magyarokból állnak, tehát alapvetően Kárpát-medencei magyar közösségről beszélhetünk. Csehországban hasonlóan, alapvetően a szocializmus időszakában kiköltözött felvidéki magyarságról van szó, és hasonló egyébként a lengyelországi magyar diaszpóra is. Az ausztriai magyarok is ebbe a körbe kerülnének be, ők előtte a Kőrösi Csoma Sándor-programban voltak.

A magyar szervezetekkel mindenhol egyeztettünk, az ő bevonásukkal fogjuk az 50 magyar fiatalot kiküldeni. Mindig fiatalról beszélünk, de egyébként, ha jól tudom, a Kőrösi Csoma Sándor-programban a legidősebb 60 éves volt (*Dr. Semjén Zsolt: Ez azért kivétel volt.*), esetében ifjú seniorról beszélhetünk, de a 40-esek nagy számban vannak. És ami még érdekessége egyébként mindkét programnak, hogy nemcsak magyarországiak pályázhatnak, hanem határon túli, de magyar állampolgárok is. Főleg a Petőfi Sándor-programban előfordul majd az, hogy akár erdélyiek mehetnek Kárpátaljára vagy kárpátaljaiak a Vajdaságba stb., stb.

Szintén új program a testvérvárosi program. A pályázati felhívás még nem jelent meg, de többen érdeklődtek már tőlem, hogy mikor jelenik meg, és lobbiznak különböző települések miatt. Úgy gondolom, hogy a pályázati kiírás akár még a héten vagy a következő napokban, másfél héten belül meg is fog jelenni. 100 millió forintot tettünk be ebbe a csomagba, és 2,5 millió forintot adnánk a pályázóknak. Annál inkább nyerne el magasabb összeget, minél több önkormányzat kapcsolódik össze és közösen szervez programot, ez azt jelenti, hogy 100-120 települést is meg tudunk mozgatni a Kárpát-medencében. Azért jelenik meg minél előbb ez a program, illetve a pályázati felhívás, hogy a nyári programokat vagy legalábbis egy részét ebből már lehessen finanszírozni.

Fontos megemlítenem azt, hogy az elmúlt évben megnyílt a „Mi, magyarok” látogatóközpont és kiállítás a Magyarság Házában, miniszterelnök-helyettes úr nyitotta meg október 22-én, délelőtt 10 órakor. Ennek mintájára indul, illetve készítjük el a diaszpóra központot vagy látogatóközpontot vagy kiállítást szintén a Magyarság Házában. Az építész tervezése például már zajlik, úgy gondolom, hogy a jövő év derekára, akár a nemzeti összetartozás napjára ez az újabb kiállítás is el tud készülni.

Miniszterelnök-helyettes úr beszélt Kárpátaljáról, beszélt azokról a programokról, amelyeket a kormány a két héttel ezelőtti döntése alapján újra támogat. Tudni kell azt, hogy ebben az évben már volt hasonló támogatás, illetve az azt megelőző években is voltak különböző támogatások. Nem szeretek pénzről beszélni, csak ez a 85 millió forintos támogatás keringett a médiában és legalább azért önök lássák azt, hogy az elmúlt 3 esztendőben közel 7 milliárd forint ment ki Magyarországon keresztül vagy a magyar költségvetésből Kárpátaljára, tehát ez nagyságrendileg jóval magasabb összeg.

Szintén van egy testvérvárosi mozgalom Kárpátalja irányában, ez más, mint amiről az előbb beszéltem. Több településnek vannak testvér-települési összeköttetései, de azon kívül is miniszterelnök úr megkérte Budapest, a megyei jogú városok, illetve a nagyobb városok vezetőit, hogy lehetőségükhöz mértén támogassák a kárpátaljai településeket. Még ezekben a napokban, lehet, hogy épp ma minden egyes önkormányzatot, polgármestert, képviselő-testületet egy levéllel keresek meg, hogy ők is vállaljanak hasonló támogatásokat, hogy kicsit próbálják meg ilyen módon is segíteni az ottani önkormányzatokat, hiszen az intézményrendszer recseg-ropog Kárpátalján, és akár, mondjuk, egy-egy kisebb településnél egy-két millió forintos támogatás is óriási segítség lehet. Egyébként ez a mozgalom már beindult az elmúlt hetekben, én a mai napon fogom összegyűjteni, hogy mely önkormányzatok voltak azok, akik már különböző támogatásokról hoztak meg határozatot. Az nem biztos, hogy már oda el tudták juttatni, hiszen a kijuttatás pontos módját is meg kell találnunk, illetve meg kell szerveznünk. Köszönöm szépen, ennyit szerettem volna mondani.

Dr. Wetzel Tamás helyettes államtitkár tájékoztatása

DR. WETZEL TAMÁS helyettes államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Csak igen röviden szeretném kiegészíteni az előttem elhangzottakat.

A nemzetpolitika egyik fontos oszlopa, fontos területe volt az elmúlt 4-5 évben az egyszerűsített honosítás, tehát a kettős állampolgárság bevezetése 2010 májusában. Immáron 2011. január 3-ától, tehát több mint 4 éve működik és ez egy olajozott gépezet. Azt hiszem, egy nagyon-nagyon leegyszerűsített eljárásról beszélünk, amely zökkenőmentesen működik az elmúlt közel 4,5 évben, és azt hiszem, ezt közös sikertörténetnek mondhatjuk. Eddig most már több mint 720 ezren kérték a magyar állampolgárságot és körülbelül 680 ezren le is teheték az állampolgársági esküt, ennek megfelelően folyamatos az érdeklődés. A tendenciák azt mutatják, hogy az év végére körülbelül elérhetjük a 800 ezer kérelmet, ez azt vetíti előre, hogy az egymillió cél a ciklus végéig tartható.

Folyamatos az érdeklődés, a legnagyobb érdeklődés Kárpátaljáról van, ahol nyilvánvalóan egy magyar állampolgárságnak, egy magyar útlevelnek hatalmas jelentősége van, akár életet is menthet. Ennek megfelelően tavaly novemberben fejlesztéseket hajtottunk végre mind létszámban, mind személyzetben, gyakorlatilag soron kívül történik a kárpátaljai kérelmek elbírálása. Hangsúlyozom, továbbra is nagyon nagy az érdeklődés ott, de tovább már nem tudjuk fejleszteni, már nincs hely, ahová le tudjuk ültetni a külképviseleteken a dolgozókat.

Az RMDSZ-szel kötöttünk egy együttműködési megállapodást, amely szerintem nagyon fontos volt és kiegyensúlyozott kapcsolatrendszert hoz létre. Tehát

az RMDSZ most már formálisan is részt vesz - eddig informálisan vett részt - a honosítás folyamatában, most viszont formalizáltuk szerződés képében ezt az együttműködést, amely az eddigi visszajelzések szerint szintén jól alakulni.

Én is csak meg tudom erősíteni, hogy szigorú ellenőrzés zajlik mind közbiztonsági, mind nemzetbiztonsági szempontból, mind a törvényi feltételek vizsgálata során, úgyhogy körülbelül 25 ezer elutasításra került sor ebből a 720 ezer kérelemből. Ez is bizonyítja, hogy ez egy nagyon komoly, nagyon szigorú eljárás, és nagyon komoly ellenőrzési fázisokkal, fékekkel van teletűzdelve. Azt hiszem, ez pont az az arány, amely még a nemzetpolitikai céloknak is megfelel és a közigazgatási céloknak, nemzetbiztonsági és közbiztonsági céloknak is megfelel, úgyhogy az állampolgársággal járó jogok, akár az útlevel, akár más jogok szintén biztosítottak. Gyakorlatilag a magyar közigazgatás abszolút jól járt el az elmúlt 4-4,5 évben, zökkenőmentes a törvény és a kapcsolódó törvények végrehajtása. Köszönöm szépen.

Kérdések, észrevételek

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszterelnök-helyettes úrnak és államtitkár uraknak a tájékoztatóját. Most a bizottság tagjait illeti meg a szó. Azt javaslom, hogy egy körben mondjuk el a véleményünket, illetve tegyük fel a kérdéseinket, és utána pedig természetesen a reagálásra, válaszadásra van lehetőség, sőt igényt is tartunk rá.

(Jelzésre:) Ander Balázs képviselő úr jelentkezett először, majd pedig Kiss László képviselő úr következik. Ander képviselő úr!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntök mindenkit, aki megjelent a bizottság ülésén, külön tisztelettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat és államtitkár urakat.

Nos, a háttéranyag, amit megkaptunk miniszterelnök-helyettes úr meghallgatásához, szokás szerint nagyon szép dolgokat tartalmaz, és nemzetben gondolkodó emberként, amikor ezt olvastam, akkor tényleg öröm töltötte el a szívemet. Laudációt én itt nem akarok tartani, nyilvánvaló módon, ellenzéki képviselőként, de amikor miniszterelnök-helyettes úr úgy nyilatkozott, hogy az autonómia nem kegy, amit a többségi társadalom gyakorol a kisebbségek felé vagy éppen ezek a jogok, a közösségi jogok igenis járnak az elszakított területeken élő magyaroknak, ezzel nagyon-nagyon egyet tudunk érteni, én magam történelemtanárként is azzal a megfogalmazással, amikor azt mondta, hogy a magyarság egyik nagy baja, hogy nem szereti kellő módon önmagát, és bizony ellenségeink ránk kényszerítettek egy olyan történelemszemléletet, amely szerint mi egy bűnös nép vagyunk.

Nyilvánvalóan Szávay István képviselőtársammal is konzultálva konkrét kérdésekkel is készültünk. Általánosságban, amit leginkább föl szoktunk vetni és nagyon sokszor előkerült már a bizottság ülésein is, az az oktatási-nevelési támogatások kérdése, ezek felülvizsgálatának ügye. Szávay István többször rákérdezett már, hogy mikor lesz ebből valami, milyen formában gondolják ezt az egyeztetést. Kiss László képviselőtársam is rákérdezett erre az ügyre, akkor egyébként azt a választ kapta, hogy már zajlanak ezek az egyeztetések, viszont Szávay képviselőtársam némileg ellentétes módon értesült, mert akkor azt válaszolták neki, hogy csupán később tudnak az egyeztetésekről tájékoztatást adni.

Tehát a Jobbik szeretné tudni, hogy akkor ez az egyeztetés elkezdődött-e, egyáltalán milyen szereplők vesznek ebben részt, ha pedig nem kezdődött még el, akkor mikor fog elkezdődni, pontosan kiket terveznek bevonni abba. Nagyon jó lenne ezeket tudni már csak azért is, mert mindenképpen egy nemzetpolitikai konszenzust szeretnénk kialakítani vagy nagyon jó lenne, ha kialakulna ebben az ügyben. Itt is elhangzott a nemzetpolitikai konszenzus, mint fogalom, viszont egy kis hiátust érzünk

ebben a tekintetben, sok esetben, amikor a gyakorlati megvalósulását nézzük itt a dolgoknak és nemcsak elméleti szinten beszélünk ezekről.

Ha már az oktatási-nevelési támogatások ügyéről van szó, mit tervez a kormányzat, illetve az illetékesek az immáron 15.600 forintra gyarapodó hátralékkal, tervezik-e ezt kifizetni? Elhangzott egyébként olyan válasz is, hogy nem, mert nem érné meg, túl nagyok lennének az adminisztrációs költségek. Ezzel nem tudunk egyetérteni, ha csak a kárpátaljai helyzetet nézzük, pontosan látnivaló, hogy ez a 15.600 forint adott esetben bizony életet menthet. Tehát a Jobbik határozott álláspontja, hogy ez az összeg jár a határon túli magyar családoknak.

Hasonló, idevágó kérdés, hogy tervezik-e növelni a nevelés és tényleg abszurdan alacsony, 2800 forint összegű hallgatói támogatásokat. Illetve a külhonban is jelen lévő magyar cégek mikor veszik már arra a fáradságot, hogy magyar feliratokkal lássák el az üzleteiket, mikor követelik majd meg, mondjuk, egy-egy felvétel alkalmával azt, hogy a jelentkező magyar nyelvtudásról adjon tanúbizonyságot. Potápi államtitkár úr korábban nyilatkozott úgy, hogy ebben az ügyben, ezzel kapcsolatosan már írt leveleket, kérdezzük, hogy milyen válasz jött erre, egyáltalán tervez-e a kormányzat ezzel kapcsolatosan további lépéseket. Aztán nagy általánosságban egy záró kérdés, nemrég hallgathattuk meg Szász Jenőt, kérdezem, hogy támogatja-e a kormány Szász Jenő szórványtervét.

Ha rátérünk az elszakított területeken élő magyarság sorsára, akkor Erdély kapcsán a román külügy előszeretettel kommunikálja azt, és ebben sajnos az államelnök, Iohannis is partner, hogy az országban nincsen nemzetiségi kérdés. Már hogy a fenébe ne lenne! Elnézést, hogy így kell fogalmaznom, van nemzetiségi kérdés. A MÁÉRT szórvány szakbizottságának legutóbbi ülésén Molnár Zsolt RMDSZ-es képviselő bizony fölvetette ennek az ügyét és kérte a magyar állam diplomáciai fellépését ezek ellen a román kijelentések ellen, amelyek teljesen meghamisítják a valóságot. Megtörtént-e ez a fellépés? Ha nem, akkor mikor tervezik, hogyan tervezik. Lesz-e egyáltalán majd újra román-magyar közös kormányülés, amikor ezeket a kérdéseket ott föl lehet vetni? Hogy mennyire létező a magyar kérdés Romániában, mi sem bizonyítja jobban, minthogy 2017-ig betiltották a marosvásárhelyi autonómiatüntetést is, amellyel a kormány nem kezdett semmit, nem tiltakozott ellene. Kérdezzük, hogy miért nem. Sokkal-sokkal hangsúlyosabb ellenlépésekre lenne szükség.

Aztán van egy csomó olyan kisebb vagy fajsúlyát tekintve kisebbnek tűnő ügy, mint például a székely zászló ügye, a MOGYE-ügy, a restitúció kérdése, a kovásznai szívkörház átnevezése. Felvetik-e ezeket a kérdéseket a román külügyminiszternek a májusra tervezett magyarországi látogatásán?

Egy nagyon-nagyon bonyolult és mélyre vezető ügy, hogy lemondott Markó Attila és kvázi menekültként tartózkodik Magyarországon. Hogyha a román hatóságok elfogatóparancsot adnának ki ellene, akkor kérdezzük, hogy megkapná-e Magyarországtól azt a menekült státuszt, ami véleményünk szerint megilletné, hiszen a DNA ez ügyben való vizsgálódása egyértelműen egy fölháborítóan igazságtalan dolgot forszíroz, amiben egyébként a román hatóságnak, a román államnak lenne takargatnivalója - miniszterelnök-helyettes úr pontosan tudja, hogy miről beszélünk - , nem pedig Markó Attilát kellene emiatt vegzálni.

A kormány, az állam vagy az állami tulajdonban lévő vállalatok támogatják-e az RMDSZ-es Eurotrans Alapítványt, amellyel nemrég együttműködési megállapodást kötött a Külügyminisztérium, a Miniszterelnökség is. Érdekes lenne egyébként még hozzávenni ehhez a kérdéscsomaghoz, hogy a kormány csökkent-e a demokráciaközpontoknak szánt támogatások összegét ezzel párhuzamosan. *(Dr. Semjén Zsolt: Bocsnat, nem értettem.)* A kormány tervezi-e csökkenteni a demokráciaközpontoknak szánt támogatásokat? Februárban, kigyűjtöttük, még arról

szóltak a hírek, hogy a magyar kormány a későbbiekben dönt arról, hogy milyen összeggel támogatja a honosítási ügyintézés megkönnyítéséért végzett munkát.

Markó Attila ügyére utaltam, sajnos Mezei János már börtönben ül. *(Közbeszólás a vendégek közül: Már kiengedték.)* Nem akarom húzni az időt, sorjázni a kérdések, rengeteg olyan kérdés lenne, amely általában sajnos - a szőnyeg alá söprés módszerét követve - szépen elhallgatásra kerül, ilyen például a kolozsvári Máttyás-szobor, a Iorga-felirat kérdése. Mikor fog a Fidesz vagy a kormány ebben az ügyben lépni? Azt hiszem, hogy ez a történet joggal bántja és sérti az erdélyi magyar közösséget.

Némileg gyakorlatiasabb kérdés, hogy hogyan halad a román-magyar CBC-program, tehát a határon átnyúló együttműködési program. Olyan hírek is vannak, hogy ez a dolog megfeneklett, tulajdonképpen bedöglött.

Felvidékkel kapcsolatosan: lesz-e bármi fellépés a szlovák állampolgársági törvény kirekesztő módosításával kapcsolatosan? Nagyon fontos az, hogy új hidakat adnak át, teljes mértékben egyet tudunk érteni ezekkel a dolgokkal, megkönnyítik a mindennapi kapcsolattartást a magyarországi magyarok és az elszakított felvidéki részen élő magyarok között, de az állampolgárság tekintetében azért mégiscsak hangsúlyosabb és erőteljesebb fellépésre lenne szükség véleményünk szerint.

Kárpátalja kapcsán annyit dicséretként hadd tegyek itt a dolgokhoz hozzá, hogy nemrég beszéltünk éppen a kárpátaljai helyzetről itt a bizottság berkein belül, s örömmre ad okot az, hogy most legalább már konkrét forrás, összeg van megjelölve arra nézvést, hogy Magyarország mennyivel segítse a kárpátaljai magyarokat. Most lehetne azon vitatkozni, hogy a 650 millió forintos összeg elég lesz-e, fejenként ez mintegy 4 ezer forintot jelent akkor a kárpátaljai magyarság esetében. *(Dr. Semjén Zsolt: Nem. A fejenként 4 ezer forint az óvodás gyerekek étkeztetésére megy, de mindegy. 15 ezer forint megy a pedagógusoknak és 4 ezer a gyerekeknek.)* A pedagógusoknál mindenképpen nagy összeg lesz.

Sokszor hangsúlyoztuk, hogy Ukrajna, illetve az ukrajnai konfliktus kapcsán a Jobbik számára nem Ukrajna területi integritása az első. Az a konfliktus, ami Ukrajnában folyik, nem a magyarok konfliktusa, nem a mi háborúnk, ennek ellenére Németh Zsolt Kijevben újfent csak ki tudta jelenteni, hogy Magyarország számára az első Ukrajna területi integritása. Nem. A mi számunkra az első az, hogy magyar vér ne folyjon, magyar életekbe ez a konfliktus, ami még csak nem is Ukrajna és nem is igazándiból Oroszország közötti konfliktus - tudjuk mindannyian jól, hogy sokkal mélyebb geopolitikai csatározásról van itt szó -, magyar életekbe ne kerüljön.

Ezt a támogatást, amit nagyon helyesen egyébként megítélték, szeretnénk tudni, hogy ki fogja ezt osztani Kárpátalján. Mi lesz például az UMDSZ-szel? Nagyon jó lenne, ha megfogadnák a Jobbik felvetését és nem rekesztenék ki, mondjuk, ezeknek a forrásoknak az elosztásából az UMDSZ-t, és partnerként tekintetnének rájuk, hiszen az ottani magyarság egy része bizony legitim szervezetként ismeri el őket, bár azzal sem értünk teljes mértékben egyet, hogy jó ötlet-e adott esetben politikai pártokra bízni ezeknek a forrásoknak az elosztását.

Egy nagyon friss hír, egy nagyon friss és egy katasztrófával fenyegető hír, hogy az ivóvíz-szolgáltatás Beregszászon lehet, hogy meg fog szűnni, arra hivatkozva, hogy nagyon sokan tartoznak. Kíván-e ebben az ügyben lépni a kormány?

Ugorjunk Délvidékre! Kissé visszának tartjuk, és kíváncsiak lennénk a kormány álláspontjára is, hogy a nagy szerb-magyar megbékélésnek az lett az eredménye, hogy a három sajkás falu, Csúrog, Zsablya és Mozsor kollektív bűnösségét eltörölték, de mire ez megtörtént, addigra lejárt a kárpótlás határideje; így nagyon könnyű egyébként a szerb állam részéről is megbékülni.

Külföldi magyarság, diaszpóra kapcsán: én magam is itt, amikor a Kőrösi Csoma Sándor-programban részt vevő fiatalok beszámolóját hallgattuk meg, tényleg teljes szívemből dicsérhettem őket és sok sikert kívántam ahhoz a nem is munkához,

hanem misszióhoz, ahogy ők ezt a küldetést felfogják, viszont azt sem szabad elhallgatni, hogy a sok dicséret mellett bizony jön panaszhang is. Szávay képviselőtársam, aki jelenleg most az Amerikai Egyesült Államokban tartózkodik, ott szembesült magyar közösségek panaszával, miszerint elégedetlenek annak kapcsán, hogy egyrészt az ő megkérdezésük és bevonásuk nélkül dolgozták ki a programot. *(Dr. Semjén Zsolt: Melyik programot?)* A Kőrösi Csoma Sándor-program helyi végrehajtási programját. Tehát bölcsebb lett volna - legalábbis szerintünk - megkérdezni az ott élő magyarságot és nagyobb arányban bevonni őket az ott folyó munkába. Másrészt pedig, ami kicsit visszatetszésre adhat okot, az az, hogy fiatal kormánypárti ifjoncok kapnak sokszor szerepet. Ezzel egyébként még gond nem is lenne, hogyha valóban ők is misszióként fognák föl ezt a küldetést, viszont előfordult olyan is, amikor kvázi egyfajta nyaralásként, egy hosszú nyaralásként tekintettek erre a programra az IKSZ aktivistái. A Jobbik mindenképpen azt kéri, jobban oda kell figyelni a kiküldött személyekre ilyen szempontból is.

Igen, támogatjuk a Petőfi-program elindítását a szórványban, viszont éppen ezek miatt a visszasságok miatt kell odafigyelni arra, hogy az amúgy is megosztott és ezer sebből vérző ottani magyarságban nehogy ellentéteket, ellenérzéseket szüljön a program ilyesféle végrehajtása.

Nagyjából ennyi lett volna, remélem, hogy semmi nem maradt ki. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kiss László képviselő úr!

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én is üdvözlök mindenkit, és nagyon szeretném megköszönni azt az őszinte és beavató információhalmazt és ezt a fajta tájékoztatót, amit kaptunk, mert azt gondolom, valóban felhívta a figyelmet számos olyan nehézségre is, amellyel szembe kell nézni, és nyilvánvalóan - a kormányzattól nem elítélhető módon - azokra a pozitívumokra és sikerekre is, amit a kormányzat akként azonosít, ez nyilvánvalóan helyes dolog is.

Nincs új a nap alatt, ezért én magam, ha megengedik, megkímélem önöket attól, hogy mindazokat a felvetéseket s kritikákat, amelyeket egyébként magam is osztok és Ander Balázs képviselőtársam elmondott, újra elmondjam. Ezeknek a jelentős része mind a két párt álláspontja is, nyilván köztudomású, hogy számos esetben én magam hasonló kérdéseket, felvetéseket intéztem önökhöz, úgyhogy azt kell mondjam, csak azokra szeretnék kitérni, ami ezen túlmutat vagy ehhez képest más, hiszen akkor így egy kis időt is tudunk spórolni.

Elsőként itt megint rögzítenem kell, valóban egyetérttek azzal, hogy az állampolgárság kedvezményes, könnyített megszerzéséről szóló törvénykezés kiemelkedő jelentőségű nemzetpolitikai esemény, tehát ebben szerintem a parlamenti frakciók között nincsen vita. Az is fontos, hogy ebben a parlamentben jelenleg frakcióval rendelkező pártok mindegyike egyetértett, tehát ekként én azt gondolom, hogy az ezzel kapcsolatos felvetéseket és ezzel kapcsolatos problémák értékelését nem az intézményrendszer elleni támadásként helyes értékelni, hanem pontosan akként, hogy azért itt számos probléma van.

Nagyon köszönöm miniszterelnök-helyettes úrnak, hogy árnyalta azt a képet, amely a külföldi titkosszolgálatok támadása kapcsán jött. Most már nagyjából értem, hogy miről van szó, és szerintem helyes is, ha a kormányzat felkészül az ilyen dolgok elhárítására, de azért mégiscsak arról van szó, hogy ennek ellenére természetesen történnek visszaélések is. Tehát történnek visszaélések, de több esetben hallható az, hogy pont a kárpátaljai területen, az ukrainai események kapcsán számos igény van arra nem magyarok részéről, hogy magyar dokumentumokat szerezzenek, tehát ez a fajta többletkihívás meg is nő ezen a területen. A kérdésem arra vonatkozik, hogy felkészült-e az intézményrendszer ezeknek a kihívásoknak a kezelésére, illetve milyen

nagyságrendű visszaélésekről tudnak önök, amelyeket visszaélésként lehet azonosítani.

Azt gondolom, nagyon helyes, hogy elhangzott, hogy a nemzetpolitika egyik fontos célja a helyben élő közösségek megerősítése. Ezzel az MSZP is egyetért, az MSZP nemzetpolitikájának is ez a célja, ha tetszik, azt tudom mondani, hogy minden olyan intézkedését a kormánzatnak, amely ezt célozza, mindenképpen támogatjuk, hiszen mi magunk is hasonlóan gondolkodunk erről. Azt is nagyon fontosnak tartom, amit elmondott miniszterelnök-helyettes úr, hogy az ott élő politikai közösségek saját maguk oldják meg a kérdéseiket. Mi régóta ezt mondjuk, hogy erre kell törekednie a magyar nemzetpolitikának, hogy ne szóljunk bele az ott élő politikai közösségek működésébe.

Ami kritikám a kétoldalú kapcsolatok kapcsán megfogalmazódik, az talán, ha megengedik, folyamatos, úgy gondoljuk, nem lehet sikeres nemzetpolitikát folytatni akkor, ha a kétoldalú szomszédsági kapcsolatokat Magyarország a jelenlegihez képest nem végzi nagyobb elánal. A külügyminiszteri találkozótól leszámítva 2010 óta nem került sor legfelsőbb szintű hivatalos kétoldalú találkozóra Romániával. Itt gyakorlatilag a miniszterelnök úr és Traian Băsescu, korábbi elnök úr magánvacsorájáról tudunk beszámolni, és ehhez képest gyakorlatilag szinte sehol nem folytatjuk a közös kormányülések gyakorlatát, ami, azt gondolom, hogy mindkét nemzet számára, pontosabban Magyarország és a határon túli magyarok számára is fontos dolog lenne.

Romániával és Szlovákiával számos feszültség van, ezek jelentős részét Ander képviselőtársam említette, ezekre nem térnék ki, azonban valóban érdekes kérdés a Mikó Kollégium ügye és Markó Attila ügye, ahol egy hete vagy néhány napja a román külügyminiszter kijelentette, hogy teljesen természetesen haza tudják hozni, Romániába be tudják hozni Markó Attilát, ha ezt a román kormány szeretné. Ez valóban nekem is egy fontos kérdésem lenne, hogy ez így van-e.

Én magam másik megközelítésben szeretném - mondjuk úgy - megdicsérni, vagy pozitívan szólni a kormány tevékenységéről a szerb-magyar kapcsolatok javítása kérdésében. Azt gondolom, hogy Ander Balázs képviselőtársam úgy közelítette meg ezt a kérdést, mint hogyha egy pohár félig üres lenne, én úgy közelítem meg, hogy félig tele van. Vagyis azt gondolom, hogy például ez a szerb-magyar előrelépés is fontos példája annak, hogy ha a kétoldalú kapcsolatokat egyfajta magasabb állami szinten próbálják rendezni és törekednek arra, hogy adott esetben is több miniszter is látogatást tegyen, akkor bizony lehet sikert elérni az országok viszonylatában. Pontosan ezért javasoljuk azt, hogy ne csak Szerbia és Magyarország, hanem adott esetben Szlovákia és Magyarország, Románia és Magyarország között is kerüljön sor magasabb szintű egyeztetésekre és kerüljön sor közös kormányülésekre.

Azt gondolom, ha például egy pillantást vetünk a kisebbségi vegyes bizottságok helyzetére, akkor hasonlóan láthatjuk, hogy mennyire elsikkadnak ezek a kétoldalú kapcsolatok. A magyar-román kisebbségi együttműködés szakbizottsága utoljára 2011. június 1-jén ülésezett Budapesten, jegyzőkönyv aláírására akkor nem került sor. A magyar-ukrán kisebbségi vegyes bizottság 2011. december 19-én ült utoljára Budapesten, jegyzőkönyv aláírására ekkor sem került sor, és a magyar-szlovák kisebbségi vegyes bizottság 2013. december 11-én Pozsonyban ülésezett utoljára, jegyzőkönyvet ekkor sem írtak alá. Nos, tehát jól mutatja ez a vegyes bizottsági ülésezés is, hogy ebben, a kétoldalú kapcsolatok bővítésében van még, mondjuk úgy, potenciál.

Ha tetszik, akkor nem ragaszkodunk persze a közös kormányülések tartásához, tehát én magam azt gondolom, hogy bármilyen formában megtörténik egy erősített kormányzati kapcsolat a környező országok és Magyarország között, azt az MSZP mindenképpen üdvözölni fogja, én magam is jó ötletnek tartanám. Ezért, hogyha

bármilyen más irányban ezek elindulnának, ha ilyen terveik vannak, akkor szeretném, ha a miniszterelnök-helyettes úr erről beszámolna.

Köszönöm szépen, hogy Szili Katalin korábbi szocialista képviselő valamilyen formájú biztosi kinevezéséről szolt s arról, hogy Kalmár Ferenc úr is miniszteri biztosi kinevezést kapott. Igazából én nem vitatnám sem a személyek alkalmasságának kérdését, hiszen nyilván nem az én jogom ezt eldönteni, sem pedig a feladatok fontosságának a kérdését, hiszen, azt gondolom, azt mindenki fontosnak tartja. Azonban hadd hívjam fel a figyelmet itt is arra, hogy számos esetben azzal a kritikával élünk a nemzetpolitikai intézményrendszer felé, hogy túlzottan széttöredezett, a költségvetésben is számos soron szerepel, ami egyrészt öröm, mert számos forrásból kap pénzt, a másik oldalról pedig nehezíti a rendszer átláthatóságát. Arra volnék kíváncsi, nem tartanak-e attól, hogy ezek az újabb biztosok tovább csökkentik a transzparenciát az intézményrendszerben, illetve mit próbálnak tenni annak elérése érdekében, hogy mégiscsak csökkenjen ez a fajta széttöredezettsége az intézményrendszernek. *(Dr. Semjén Zsolt: Ezt Kalmár Ferencsel kapcsolatban mondta?)* Igen, és Szili Katalinnal kapcsolatban.

A kárpátaljai segélyosztás kapcsán azt gondolom, a bizottságban olyannyira egység volt, hogy elnök úr javaslatára egy konszenzussal el is fogadtunk egy bizottsági határozatot, amely arra kéri a kormányt, hogy integrált segélyosztást végezzen; elnézést kérek, ha nem teljesen pontosan idézem most a bizottsági határozatot. Az volna a kérdésem, hogy egyfajta kormányzati integráció történik-e a kárpátaljai segélyosztások keretén belül.

Engedjék meg, hogy azokat a pozitívumokat, melyeket én is megtaláltam ebben a beszámolóban, elmondjam önöknek, merthogy a kárpátaljai magyar pedagógusok bérének a kiegészítése mindenképpen egy olyan intézkedés, amely azt gondolom, hogy szükséges és jó irányban teszi meg ezt a kormányzat, féltő, hogy e nélkül komoly veszélybe kerülne a kárpátaljai magyar iskolák. Azt a gondolatot meg nem akarom folytatni, amit egyébként szerintem is helytállóan elmondott Semjén miniszterelnök-helyettes úr, hogy hova vezethet az, ha ezek az intézmények összeomlanak. Azt gondolom - rossz szóval élve -, nem kár azokért a magyar forrásokért, amik ide mennek, sőt nagyon helyes, hogy a kormány erre ad pénzt, és én ezt mindenképpen szeretném támogatni, és mondjuk úgy, elismerésemről szólni ezen ügy kapcsán.

Hasonlóan régóta feszegetett kérdés, és tudom, hogy ebben talán van is politikai konszenzus, csak nem történik semmi, ez a magyar feliratok ügye. Mégiscsak nonszensz, hogy magyarországi cégek határon túli leányvállalatai vagy lerakatai - bocsánatot kérek a rossz kifejezésért - gyakorlatilag egy magyar többségű területen sokszor nem magyar alkalmazottakat alkalmaznak és sokszor nem magyarul írják ki a táblákat. Tudom, hogy ebben nincs vita az itt lévők között, de azt hiszem, hogy ebben, ha már nincs vita, jó lenne, ha a megoldás is közel lenne.

Köszönöm szépen, ennyit szerettem volna elmondani, és várom a válaszokat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Alelnök urak következnek, Szabolcs Attila alelnök úrnak adom meg a szót elsőként.

SZABOLCS ATTILA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelettel köszöntöm én is miniszterelnök-helyettes urat, államtitkár urakat. Köszönjük szépen, hogy elfogadták a meghívásunkat.

Kárpátaljával kapcsolatban tényleg nagyon kritikus a helyzet, és az önkormányzatok jelentős része már döntött is különféle támogatásról. Én csak hadd mondjam a saját körzetemet, Budafok-Tétényt, ahol az önkormányzat egymillió forinttal támogatta, és egy közadakozást is meghirdettünk, amelynek az eredménye, hogy például a budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar az egyik koncertjére 100 jegy bevételét ajánlotta fel, a Dísznövény- és Gyümölcskutató Intézet pedig 1400

darab gyümölcsfát, amit az önkormányzat értékesít, és az abból befolyt pénzzel támogatja ezt az akciót.

Nagyon jó, hogy a testvértelepülések pályázaton vehetnek részt, viszont ezek azért, főleg, ha több testvértelepülés együtt vagy nagyobb eredménnyel, hatékonysággal pályázhat, egy-egy rendezvényt vagy egy-egy eseményt, eseménysorozatot tudnak vele támogatni, de ha egy olyan helyzet van, mint Kárpátalján, akkor nem biztos, hogy az lenne legcélravezetőbb. Az is nagyon jó, ha elhoznak egy busznyi gyereket táborozni a Balatonhoz vagy akárhova, de a mindennapi életben az kevésbé nyújt talán segítséget. Tehát itt, ha az önkormányzatoktól várjuk a támogatást, akkor ott meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy az önkormányzatok nagy része erre képes is legyen.

A Határtalanul! program nagyon jól működik, és tényleg nagyon sikeres, de hadd hívjam fel a figyelmet arra, hogy talán tovább lehetne fejleszteni. Egy nyári tapasztalat, hogy a Tisztességes Választásért Alapítvány a Váci Építőipari Szakiskolásoknak szervezett augusztusban, Gyergyószentmiklóson egy - mondjuk úgy - munkakirándulást. Bőjte Csaba testvér ottani épületének a gazdasági épületeit a tanulók felújították az első héten és utána maradt a kirándulásra, szórakozásra, ismerkedésre is lehetőség. Ez egy nagyon jó dolog volt, mert a munkán keresztül is összejöttek a helybeliekkel, annál is inkább, mivel az egy hét alatt a megkezdett munkát természetesen nem tudták befejezni, tehát ott, a helyi szakemberekkel is együtt kellett dolgozniuk. Esetleg ilyen fejlesztést is lehetne a Határtalanul! programon belül elképzelni.

A másik, amit Ander képviselő úr említett, ez az autonómia kérdése főleg Erdélyben. Hárman vettek részt az Európai Parlament ülésén, a három részt vevő egyike már meghalt, a másik börtönben van, Izsák Balázs a harmadik, ellene most folyik még vizsgálat a tavalyi székely szabadság napi események miatt, amely egy nagyon felemelő rendezvény volt. A végén, sajnos, a járdán engedélyezett menetelésnél néhány fiatal kicsit kekeckedett a rendfenntartókkal, de nem volt olyan súlyos a dolog, viszont ez volt végül is a mostani betiltásnak is az oka. Én is azt keveslem, hogy a magyar hivatalos szervek egy kicsit megpróbálnának keményebben kiállni az ottani magyarok ügyében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Szászfalvi László alelnök úré a szó.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. Én először szeretnék köszönetet mondani miniszterelnök-helyettes úrnak, államtitkár uraknak, illetve a kollégáknak, hiszen azt gondolom, hogy egyrészt az általunk már eddig is ismert információk, események és munka, másrészt az itt hallottak egyértelműen azt támasztják alá, hogy gyakorlatilag a II. világháború óta a leghatékonyabb, legkonceptiózusabb és legerőteljesebb nemzetpolitika valósult meg az elmúlt 5 esztendőben Magyarországon, és szerintem ezt érdemes elismerni.

Nagyon örülök annak, hogy Kiss László képviselőtársam a mai napon nem úgy fogalmazott, mint legutóbb a Magyarorság Házában, amikor azt mondta, hogy 2010-ben nem történt semmiféle nemzetpolitikai változás vagy radikális nemzetpolitikai változás. Azt gondolom, hogy az elmúlt 5 esztendő, illetve a mai tájékoztató is egyértelműen arról győzött meg bennünket, hogy igenis, ez a változás megtörtént, sőt örülök annak, hogy miniszterelnök-helyettes úr, igaz, hogy csak egy fél mondat, mert számára ez egy teljesen természetes dolog, de itt a bizottságban ez sokszor előjön, amikor úgy fogalmazott, hogy ennyi forrás sohasem volt, és utána ment tovább. Én szeretném aláhúzni ezt a mondatot, hiszen a bizottságban, illetve a parlamenti vitákban a szocialista, illetve a jobbkios képviselőtársaink többször degradálják azokat a nagyon jelentős költségvetési változásokat, illetve költségvetési forrásokat, amelyek bár valóban nem egy költségvetési soron, de a magyar állami

költségvetésben, a központi költségvetésben igenis a nemzetpolitikai célokat szolgálják. Tehát ezen a területen is, a költségvetés területén is egy radikális változás történt az elmúlt 5 esztendőben. Nyilvánvaló, emberek vagyunk és a kormány, az állam is emberekből áll, tehát még mindig lehet erősíteni, még mindig lehet újabb és újabb innovációt a nemzetpolitikában is megvalósítani, és minél jobb gazdasági állapotban leszünk, nyilván annál több költségvetési forrást is lehet majd a nemzetpolitikai céloknak alárendelni.

Rendkívül fontos változásnak tekintem azt, hogy az elmúlt esztendőben a magyar nemzeti intézményrendszer kiszámítható és stabil finanszírozása megteremtődött. Nyilván még itt is sok feladat áll előttünk, de az, ami 5 évvel ezelőtt volt, és ami ma, 2015-ben van a különböző nemzeti jelentőségű intézmények finanszírozása tekintetében, illetve egyéb, akár egyházak, akár civil szervezetek által fenntartott intézmények tekintetében a határon túli közösségek területén, azt gondolom, hogy óriási és radikális változás.

Nyilvánvalóan újabb és újabb kihívásoknak kell megfelelni, újabb és újabb politikai, gazdasági változások történnek, amelyekre aktuálisan meg kell próbálnunk reagálni, lásd kárpátaljai helyzetet. Azt gondolom, hogy a kormány a lehető leggyorsabban és a lehető leghatékonyabban reagált, és amint hallottuk, fel is van készülve, hogy az elkövetkezendő időszakban még súlyosabb vagy fontosabb döntéseket kell meghoznia annak érdekében, hogy a kárpátaljai magyar véreinket, testvéreinket meg tudjuk védeni és segíteni tudjuk őket részben szülőföldön való maradásukban, részben pedig az életük megóvásában.

Nagyon fontosnak tartom az autonómia kérdését, és örülök annak, hogy nemcsak most beszélt erről miniszterelnök-helyettes úr, hanem nem olyan régen az RMDSZ kongresszusán is, jelesül pont a miniszterelnök úr előtt. *(Dr. Semjén Zsolt: Volt egy hangulata!)* Igen. Tehát azt gondolom, ez is jelzi, hogy a nemzetpolitika megjelenítése minden körülmények között történik és nem pedig attól függően, hogy éppen hol kell megszólalni.

Nagyon nagy változásnak tekintem azt, illetve nagy lehetőségnek, hogy részben a Kalmár-jelentés után úgy tűnik, hogy az EU-ban is valami elkezdődhet. Nagyon-nagyon fontos lenne, hogy az autonómia megteremtésében minden tekintetben tudjunk együttműködni, nyilván jó lenne, ha itt a parlamentben konszenzus lenne emellett, e mögött, és nagyon fontos lenne, ha a nemzetközi intézményekben is ezt tudnánk egységesen képviselni, jó lenne, ha a szocialista és a baloldali, liberális európai parlamenti képviselőink is odaállnának az autonómia ügye mellé.

Úgy látom, hogy a honosítás kérdése jó úton van, tehát itt, azt gondolom, az elkövetkezendő időszakban azok az álmaink, terveink, amelyeket ezzel kapcsolatban megfogalmaztunk, azok meg tudnak valósulni. Nagyon örülök annak, hogy most már a Magyar Szocialista Párt is emellett a program mellett van, és reméljük, hogy ezt őszintén teszi, és azt is reméljük, hogy frakciójuknak minden tagja őszintén támogatja a honosítás kérdését.

Befejezésül én is Kárpátaljáról szeretnék néhány mondatot mondani. Szerintem egy nemzeti ügyé vált Kárpátalja ma Magyarországon és ez egy óriási változás, pozitív változás. Nagyon fontos a testvér-települési kapcsolatok erősítése, erre talán jó eszköz lesz a most kiírandó pályázat is, de egyébként is a meglévő kapcsolatokat erősíteni kell. A bizottságban elfogadtunk egy konszenzusos határozatot, javaslatot, amelyben a kormányzatot arra kérjük, hogy igyekezzen koordinálni a különböző tevékenységeket és a különböző aktivitásokat ezen a területen. Szerintem ez egy nagyon-nagyon fontos nemzetpolitikai összefogást és konszenzust is teremthet az anyaországban azon túl, hogy természetesen a kárpátaljai közösségünket fogja segíteni.

További jó munkát és sok sikert kívánok! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Van-e más kérdés, hozzászólás? *(Jelzésre:)* Ander Balázs képviselő úr!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Szászfalvi képviselőtársamhoz tényleg csak egy fél mondat. A források kapcsán nem degradálni akarjuk a forrásokat, annyit kérünk csupán, hogy legyenek áttekinthetőek ezek a sorok és akkor máris megspórolnánk magunknak egyébként ezeket a vitákat.

Kiss képviselőtársam Szerbia kapcsán azt mondta, hogy én a pohárra úgy tekintek, mint hogyha félig üres lenne. Igen, azért azt lássuk, hogy a rendszerváltás óta felére zuhant az ott élő magyarság száma, ráadásul demográfiai potenciáljában egy teljesen összezuhant délvidéki magyar közösséggel találkozhatunk. Erre mondtam azt, hogy így már a szerb államnak némileg könnyebb volt, mondjuk úgy, hogy az ő szempontjából engedményeket tenni a magyarság számára. Tehát ez a félig üresnek látszó pohár részemről nem pesszimizmus, hanem a valós, szomorú helyzet megállapítása.

Egy kérdés lenne még, amire itt az előbbieken nem tértem ki, ez pedig a MÁÉRT 2014 novemberi ülésén konszenzussal elfogadott zárónyilatkozata a magyarországi lakcímmel rendelkezők s tartósan külföldön tartózkodók szavazásának megkönnyítéséről. A Jobbik határozati javaslatot is terjesztett be ennek kapcsán, amit a Fidesz az Igazságügyi bizottságban lesöpört, szembe menve egyébként ezzel a konszenzusos akarattal. Vidéki középiskolai történelemtanárként is azt mondom, nyilvánvalóan tisztában vagyok, vagyunk vele, hogy az ügy nem egyszerű, és akkor miniszterelnök-helyettes urat idézném, azt nyilatkozta, hogy itt technikai és elvi kérdések tulajdonképpen közös nevezőre való hozataláról van szó. Meg kell találni ezt a kényes egyensúlyt a legnagyobb könnyítés és a választások tisztasága, validitása közt. Valóban nehéz feladat, de lassan már azóta is eltelt fél év, jó lenne tudni, hogy előrejutottunk-e ebben az ügyben, és mondjuk, az én nem kalandvagyból Németországban tartózkodó sógorom adott esetben tud-e majd voksolni úgy 2018-ban, hogy ne kelljen több száz kilométert utaznia a konzulátusig. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több jelentkező képviselőt nem látok.

Mielőtt megadnám a szót és megkérném a válaszadásra miniszterelnök-helyettes urat, engedjenek meg nekem is egy-két gondolatot, leginkább azt, hogy 2011-12-re - melyről miniszterelnök-helyettes úr is beszélt - kialakult az a törvényi keret, mely a nemzetpolitikának megadja a fő irányvonalát és kereteit, kezdve az állampolgársági törvénytől az új Alaptörvényünkig még 2010-ből, illetve létrejött a Bethlen Gábor Alap. Miniszterelnök-helyettes úr legutóbbi meghallgatása a kormányalakításkor volt, alig egy évvel ezelőtt, mégis ez az elmúlt egy év is számtalan új dolgot hozott. Ilyen új és örvendetes dolog, hogy akkor még Potápi János bizottsági elnökként vett részt a miniszterelnök-helyettes úr meghallgatásán, de a lényeg az, amit szeretnék elmondani, hogy azóta egy önálló államtitkárságot kapott a nemzetpolitika, ez mindenféleképpen egy előrelépés és jó dolog.

Elhangzott itt a rendszeren belül már működő dolgok továbbvitele. Szerintem nagyon sikeres dolog a Kőrösi Csoma Sándor-program és az, hogy tavaly a Diaszpóra Tanács ülésén született egy javaslat, hogy ezt bővíteni kell, s a kormányzati szándék sem maradt el, így most már egymilliárd forintos keretre és száz fő ösztöndíjasra lett bővítve ez a program. Államtitkár úr beszélt a Petőfi Sándor-programról, mint a szórványba irányuló programról, ez is egy vadonatúj elem, illetve az új tematikus év, a szakképzés éve, valamint a testvérvárosi program, tehát az elmúlt egy évben is születtek a megszokott támogatásokhoz, együttműködésekhez képest új elemek.

Több képviselőtársam, illetve alelnök urak is beszéltek itt Magyarország és a környező országok viszonyáról. Valóban, azt gondolom, hogy Romániával és Szlovákiával mélyponton vannak a kapcsolataink, és pozitívként pedig elhangzott

a Szerbiával való jó viszony. Nyilvánvaló, hogy ehhez a jó viszonyhoz kellett az, hogy mind a két félnek van valami közös érdeke ebben a viszonyban. Szerbiának legfőképp az az érdeke, hogy egy jó szomszédot találjon az európai uniós csatlakozása folyamán, és nyilvánvaló, hogy ezért engedményekre, pozitív együttműködésre képes és hajlandó. Végül is mindegy, hogy mi az érdek, az eredményt kell látni, hogy valóban, évtizedek óta nem látott jó viszony van most a két országban és ez szerencsére pozitívan érinti a délvidéki magyarokat is. Ugyanakkor ez például Szlovákiáról nem mondható el. Bár azt látnánk, hogy Fico úr Kassán kiáll és bocsánatot kér az elmúlt évtizedekben törtétekért, vagy mondjuk, visszavonják a Beneš-dekrétumokat! Tehát körülbelül ilyen nagyságrendű az, ami ma egyébként a szerb-magyar viszonyban történik.

Több képviselőtársam említette azt, hogy volt egy zárt üléses meghallgatásunk, a két kárpátaljai főkonzul úr állt rendelkezésünkre, és ennek a végén született, már nyílt ülésen egy bizottsági állásfoglalás, amellyel igyekeztünk mi is ráirányítani a figyelmet Kárpátaljára. Megállapítottuk azt, amit egyébként mindenki lát, hogy egy hosszan elhúzódó humanitárius válságra kell felkészülni, és egyébként örömmel fejeztük ki azért, hogy Magyarországon mennyi civil szervezet, egyház, önkormányzat megmozdult ebben az ügyben és támogatják a kárpátaljai magyarokat és településeket. Ugyanakkor igyekeztünk arra felhívni a figyelmet, hogy akkor még úgy látszott, hetekkel ezelőtt, hogy bizony ez koordinálatlanul történik, és kértük a kormányt, hogy ebben lépjen.

Akkor is nagyon sokan indultak magánszemélyek akár tartós élelmiszerekkel a csomagtartóban. Ha nagyobb szállítmányokkal, és mondjuk, nem volt egy zöld útlevelel rendelkező diplomata, akkor 2-2,5 hónap vámzár alá kerülnek ezek az adományok. Sok esetben láttuk, hogy polgármesterek, zsebükben az 1-2 millió forintos önkormányzat által megszavazott támogatással mennek át a határon, de ez azt is jelentette, hogy van olyan település a Tiszaháton, ahová 8-10-15 támogatás érkezik, egy másik településre meg semmi. Ezért tartjuk jónak azt, ami közben kialakult, hogy egyházakon és karitatív szervezeteken keresztül érkezik a támogatás Kárpátaljára.

Örömmel vettük szinte már a bizottsági ülésünket követő másnap Soltész Miklós államtitkár úr bejelentését, hogy konvoj áll össze. Örömmel vettük, hogy a 85 millió forintos első támogatás a katolikus karitáson keresztül történik, illetve a múlt héten történt, a 652 millió forintos támogatás, melynek nagy része a pedagógusokhoz érkezik meg, mint bérkiegészítés, illetve a lelkészekhez, papokhoz kerül és az óvodások étkeztetésére.

Kárpátalja ügyében mindenféleképpen fontosnak tartom elmondani miniszterelnök-helyettes úrnak és államtitkár uraknak, a főkonzulok felhívták a figyelmünket arra, hogy igyekezzünk, ha csak lehet, népszerűsíteni a kárpátaljai turizmust. (*Dr. Semjén Zsolt: Nem egy egyszerű dolog.*) Ugyan egy háborúban álló országról van szó, de Kárpátalján, ők elmondták, hogy béke és nyugalom van. Persze nem szívesen utazik az ember egy ilyen területre, de például a falusi vendéglátás, ami most nulla szinten van, ez a kárpátaljai magyaroknak megélhetést jelent, és ez nem segély, hanem ez egy gazdasági segítség, egy valóban a szülőföldön való megmaradást elősegítő segítség. Egyszerű kommunikációra van szükség, hogy kérem szépen, ott azért békesség van, nyugodtan lehet menni, meg lehet nézni a munkácsi várat, II. Rákóczi Ferenc szobrát, a természeti értékeket, sőt be lehet térni a tiszaháti falvakban egy ebédre és vacsorára, ezzel egyébként támogatjuk az ő helyben való megmaradásukat és megélhetésüket.

Amire szeretném felhívni még miniszterelnök-helyettes úr figyelmét, hogy ez a támogatási hullám vélhetően öszre, télre, amikor a legnagyobb szükség lenne rá, ki fog fulladni, mert ilyen az emberi természet, most még foglalkoznak ezzel, foglalkozik vele a média. Amennyiben a kormánynak lehetősége van rá, számtalanszor láttunk

már arra példát, hogy a közmédiában vannak tematikus napok, én javaslom, hogy ősszel, akár az M1-en vagy bármelyik más csatornán egy Kárpátalja-nap legyen, ami ráirányítja újra a figyelmet a segítségnyújtásra, a szolidaritásra, megjelenhet újra az adományvonalak ügye, mert a tartalékok akkorra fognak kimerülni.

Elnézést, hogy hosszabb voltam. Most nagy tisztelettel megkérem dr. Semjén Zsoltot, hogy válaszoljon az elhangzott kérdésekre, véleményekre.

Válaszadás, reagálás

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, és nagyon szépen köszönöm az igen tisztelt képviselő urak kérdéseit is. Elöljáróban hadd mondjak egy kicsit személyes, zárójeles megjegyzést. A nemzetpolitika, miután jelentős részben külhonra irányul, ezért az itteni problémák megoldásában való lehetőségünk összehasonlíthatóan korlátozottabb, mint a Magyarországon való cselekvési lehetőségünk. Tehát az teljesen jogos, hogy minden magyarországi ügyben, mindenben, ami történik, azért így vagy úgy, de a kormány a felelős. Nyilván, mondjuk, egy aszályért vagy árvízért, mint természeti csapásért nem, de a természeti csapás kezeléséért valamilyen formában végső soron a kormány a felelős, s miután akarattunkon kívül, de világnemzet lettünk, ebből kifolyólag a világ minden jelensége valahol érint magyar közösséget. Lehet, hogy Dél-Amerikában csak pár száz vagy pár ezer magyar van, de akkor az érinti őket.

Ebből kifolyólag, a problémák tekintetében való kompetenciánk sok esetben igen korlátozott. Én nem szenvedek önbizalomhiányban, de Kárpátalja tekintetében azért végső soron mégiscsak a megoldás az lenne, ha az amerikaiak az oroszokkal megegyeznének, magunk között szólva, és végre világpolitikai értelemben a béke irányában tudnánk elmozdulni, de mondjuk, azért nagy hit kell ahhoz, hogy innen Magyarországról fogjuk a kérdést megoldani. Ami rajtunk áll, azt persze hogy megteesszük, de úgy, ahogy elhangzott a képviselő úr részéről is, olyan világpolitikai játszmák vannak, olyan világpolitikai erők, amikre Magyarországnak csak igen korlátozott befolyása van, ami persze van, azt megteesszük.

Hasonlóképpen egyébként Szerbiában az elvándorlás vagy a demográfiai problémák tekintetében korlátozott ráhatásunk van erre, hiszen az adott nemzetrész benne él az adott ország milliójében. Tehát, amikor a szerbiai emberek, szerb emberek elindulnak nyugat felé a szociális problémák miatt, a munkalehetőségek hiányából kifolyólag stb., ez az adott magyar nemzetrészt is ugyanúgy érinti. Demográfia tekintetében nem lehet kivenni a magyar nemzetrész demográfiai helyzetét az adott ország, mondjuk, jelen esetben Szerbia vagy a Vajdaság általános demográfiai ügyeiből. Vagy mondok még egy példát, ott van, mondjuk, Csángóföld. Ha az adott magyar falu melletti román faluból az emberek elmennek Spanyolországba dolgozni, akkor nekünk nehéz megállítani, hogy az ott lévő magyar faluban lévő csángó testvérünk ne menjen a román szomszédal szintén Spanyolországba dolgozni. Higgyék el, nekem nincsen önbizalombeli problémám, de ezeket nyilván nem fogjuk tudni Magyarországról megoldani, ezt csak azért mondom, hogy a kompetenciánk lényegesen korlátozottabb egy csomó kérdésben.

Tehát, ami kérdések vagy meglátások elhangzottak, azok igazak, csak kérdés, hogy ebben valójában a magyar kormánynak vagy akár mindannyiunknak itt, zusammen mennyi befolyásunk vagy kompetenciánk van, ráadásul a külhon tekintetében millió vélemény van. Hála istennek óriási számú magyar szervezet van és megint csak hála istennek, minden asztalnál ülő embernek van baráti köre külhonban, van kapcsolatrendszere, ők ott egymással sokszor vitában állnak egymással, tehát az onnan becsatornázott vélemények is különböző álláspontokat jelenítenek meg.

A mondandómnak, illetve a felvezetésemnek a lényege az, hogy először is nagyon köszönöm a kritikai megjegyzéseket, mert ez teszi lehetővé, hogy szembenézzünk ezzel a kérdéssel és megpróbáljuk megoldani. Mondok egy példát: ha volt olyan Kőrösi Csoma Sándor-programos gyerek, aki oda nyaralni ment ki, az menjen a fenébe, s többet nem küldjük ki. Nagyon helyes, ha ilyen jelzés van, megnézzük, és ha tényleg a gyerek ott nyaralt, nem pedig dolgozott, az menjen a fenébe, tehát többet nem lesz kiküldve; ez teljesen jogos. Vannak ugyanakkor olyan kérdések, ahol a probléma felvetése teljesen jogos, de igazában egy dilemmaszituációt jelent, ahol különböző külhoni vélemények vannak és ezek a különböző külhoni vélemények csapódnak le itt. Például, amit Ander Balázs felvetett - és mindjárt ki is fogok rá térni -, az oktatási-nevelési támogatás tekintetében különböző szempontok vannak, melyek mérlegelése inkább egy dilemmaszituáció, nem pedig a szó szoros értelmében egyfajta kritika, hanem van ilyen álláspont, van olyan álláspont is, mérlegeljük és próbáljuk a legjobbat kihozni belőle.

Ezen előzetes megjegyzések alapján megpróbálok nagyon gyorsan, inkább francia bekezdések szerint válaszolni a kérdésekre, mert hála istennek, amiket kaptam, az két komplett napra elegendő muníció a válaszok tekintetében, ezért inkább csak jelzésszerűen szeretnék válaszolni.

Ander Balázs meglátásait először is nagyon szépen köszönöm, másodszor valóban úgy van, hogy az autonómiához való jogunk nem a többségi nemzetnek vagy az utódállamoknak a kegye, hanem egyszerűen emberi jogi alapon jár nekünk, ezért is nagyon fontos, hogy a két alaptézist vagy kulcsmondatot minden alkalommal elmondjuk. Az egyik az, hogy a kisebbségi jog végeredményben emberi jog a közösség szintjén, márpedig az emberi jogok tekintetében nincs alku, az nem egy kegy, hanem az egyszerűen azért van, mert embernek születünk, az pedig egy nonszensz, amit bizonyos utódállamok mondanak, hogy nincsenek úgynevezett kollektív jogok. Hát, hogyne lennének kollektív jogok - mondok egy példát, ami vita nélküli a világban -, mondjuk ilyen a lelkiismereti vagy vallásszabadság kérdése. Bocsánatot kérek, a lelkiismereti és vallásszabadságomat kizárólag közösségben tudom megélni, mert például hogy tudnék vallásszabadságot csinálni egymagamban? Ahhoz, hogy egyház legyünk, kell legalább néhány másik ember, akivel egy közösségben vagyok. Tehát a vallásszabadságomat sem tudom megélni individuálisan. A másik például a nyelvi jogok. Ahhoz, hogy a nyelvi jogomat érvényesítsem, legalább kell még egy ember, akivel azon a nyelven beszélek. Tehát nyilvánvaló, hogy minden individuális emberi jog a dolog természetéből eredően közösségi jog, hiszen ezeket a jogaimat csak egy közösségben tudom megélni.

Tehát egyfelől nagyon fontos rögzíteni, hogy akár az autonómia, ami a kisebbségi jogok iránya, az nem egy kegy az utódállamok és a többségi nemzet részéről, hanem mivel a kisebbségi jogok emberi jogok a közösség szintjén, ezért ez nekünk jár emberi jogi alapon, de egyébként európai uniós alapon is jár, mégpedig azért, mert ha az Európai Unióban van példa valamire, mondjuk, Tirol, ha ott lehetséges a tiroliaknak, akkor milyen alapon lehet azt mondani, hogy nekünk pedig nem jár? Ha ezt elfogadnánk, akkor azt fogadnánk el, hogy kevesebbek vagyunk a többi európai uniós nemzetnél, ami viszont nyilvánvalóan nem igaz, mert nem vagyunk kevesebbek, ha viszont nem vagyunk kevesebbek, akkor, ami másnak jár, az nekünk is jár, mert ha nem így lenne, akkor másodosztályú európai uniós állampolgárok lennénk, végeredményben másodrangú emberek, ez pedig nyilvánvalóan nem így van és nem is tudjuk elfogadni. Ezért a második kulcsmondat európai uniós alapon, hogy ami másnak jár, az nekünk is jár, amit másnak szabad, azt nekünk is szabad, amit másnak lehet, azt nekünk is lehet.

Hozzáteszem, hogy a magyar kisebbségek, a magyar nemzetrészek - mert pontosabb kifejezés a nemzetrés, mint a kisebbség, de most mindegy -, tehát a magyar nemzetrészek soha nem követeltek, soha nem kértek olyat, soha nem tűztek a

zászlajukra olyat, amire ne lenne bőséggel példa az Európai Unióban. Ezért mondtam, amikor Ponta miniszterelnök úr is ott volt, hogy ezért elfogadhatatlan az, amikor például egy román belügyi dokumentumban biztonsági veszélyforrásként értelmezik az autonómiatörekvéseket, a rasszizmussal, a xenofóbiával és a szélsőségekkel azonos módon, mert akkor ebben az esetben az összes európai uniós autonómiatörekvést ugyanígy kellene megbélyegezniük. Ez elfogadhatatlan, tehát teljes mértékben egyetértünk itt az alapok tekintetében.

Itt van az egyik legnehezebb kérdés, ez a bizonyos oktatási-nevelési támogatás, melyről Árpád fog részleteiben szólni, én inkább az eszmei részét mondanám el. Beszéljünk őszintén! A helyzet és a probléma az oktatási-nevelési támogatással, hogy főleg Felvidéken és Kárpátalján az oktatási-nevelési támogatás következtében a magyar iskolák jelentős része - idézőjelben mondom - cigányiskolává vált, hiszen ez olyan motiváció, hogy cigány nemzettársaink jönnek ezekbe az iskolákba, következésképpen nem cigány nemzettársaink nem szívesen íratják a gyerekeket oda. Ez lehet pízí meg lehet nem pízí, de az a helyzet, hogy ha én lennék a Felvidéken, én is megfontolnám, hogy a gyerekeket egy olyan magyar iskolába adnám-e, ahol 90 százalékban cigány gyerekek járnak, vagy inkább beíratnám egy szlovák iskolába, ahová, mondjuk, középosztálybeli gyerekek járnak, és azt mondom, hogy majd otthon, a családban megtanul a gyerek magyarul.

Csak azt szeretném ezzel mondani, hogy ez politikailag nem egy inkorrekt felvetés, mert a helyzet az, hogy ez a rögvalóság, ezzel szembe kell néznünk, és nem gondolom azt, hogy meg kellene bélyegeznünk azokat a nem cigány nemzettársainkat, akik az előbb elmondott problémából kifolyólag nem akarják magyar iskolába íratni a gyereket, ha ott a cigányság száma egy bizonyos kritikus szintet elér. Nem gondolom, hogy ezért rájuk követ kellene vetni, ez egy probléma, amivel szembe kell nézni. Ugyanakkor az érem másik fele az, hogy cigány nemzetiségű nemzettársainknak meg szintén joguk van arra, hogy magyar iskolába járjanak, és hozzáteszem, hogy ez a magyar nemzeti érdek is, mert ha a magyar nyelvű cigányságot elveszítjük a magyar nemzet vonatkozásában, akkor az arányszámunk olyan rohamosan csökken, ami veszélyezteti a magyar pozíciókat.

Tehát két szempontot kell egyszerre megvalósítanunk. Az egyik az, hogy cigány származású nemzettársainkat meg kell tartani a magyar nyelviségben, a magyar kultúrában, a magyarságban ezeken az iskolákon keresztül, másfelől pedig azzal is szembe kell nézni, hogy meg kell oldanunk azt a problémát, akik nem akarják nem cigányként oda járatni a gyerekeket. Az önmagában nem megoldás, hogy azt mondom, micsoda dolog, hogy nem akarja oda járatni a gyereket, mert nézzen mindegyikünk magába, hogy ő hogyan döntene egy ilyen helyzetben. Ezért azt mondom, hogy támogatni kell olyan egyházi vagy alapítványi iskolákat, ahova el tudják vinni a gyermeküket, ha úgy gondolják.

Az oktatási-nevelési támogatás tekintetében ez a kulcskérdés, de én hangsúlyozom azt, hogy azért nem tartanám helyesnek, ha cigány nemzetiségű magyar nemzettársaink miatt nem támogatnánk őket ebben a formában, mert egyrészt nem lenne igazságos velük szemben, de össznemzeti szempontból se lenne igazságos, mert ha őket elveszíténénk a magyar identitásból, akkor a magyarság aránya csökkenne olyan mértékűre, ami az egész adott nemzetrész pozícióját gyöngíténé. Tehát minél inkább meg kell tartani a magyar nyelvű cigányokat a magyarságban, ehhez pedig egy eszköz ez az iskolarendszer.

A másik állandó kérdés, hogy differenciáljunk a különböző országokban lévő oktatási-nevelési támogatás között összecszerűen - és ebben van igazság -, mondván, hogy egészen más az az összeg, mondjuk, az Európai Unióban élő, eurót használó Szlovákiában, mint például Kárpátalján, hiszen ugyanaz az összeg nyilván sokkal többet jelent Kárpátalján, mondjuk, Beregszászon, mint a Felvidéken, mondjuk, Pozsonyban. Itt csak azt kell megfontolni, és én azért vagyok ellene személy szerint

ennek a differenciálásnak, mert elindítana egy olyan végtelenített vitát, amelynek soha nem lenne vége, hogy akkor hogyan oszlik meg, mondjuk, Kárpátalja, Erdély, Felvidék, Vajdaság között ez a pénz. Elindul egy végtelenített vita, s a következő lépés, hogyan oszlik meg a Felvidéken, mert egészen mást ér az a pénz Pozsonyban, mint valahol a keleti végeken, mondjuk, Királyhelmeceknél, s elindul egy olyan vita, melynek nincs megoldása.

A másik állandó ilyen felvetés, hogy rászorultsági elvet érvényesítsünk, és aki nem szorul rá, az kevesebbet kapjon, vagy ne kapjon, aki meg rászorul, az még többet kapjon. Ez egy érdekes felvetés, én azért nem támogatom ezt, mert ki fogja ezt elbírálni ott helyben, hogy rászoruló vagy nem rászoruló. Gondoljátok végig, hogy Magyarországon micsoda végtelenített vitáink vannak, hogy amikor például egy önkormányzat támogat valakit a rászorultság elve alapján, hogy az tényleg rászorult-e vagy sem. Ha Magyarországon lényegében nem tudjuk, vagy legalábbis nagyon nehezen tudjuk, vagy ezer probléma van ezzel, akkor hogy tudnánk a rászorultsági elvet ellenőrizni és érvényesíteni Magyarországon kívül? Ezért az oktatási-nevelési támogatás tekintetében én abszolút nyitott vagyok, el is kezdődtek a tárgyalások, Árpád erről fog szólni, azt hiszem, egy hónapon belül lesz egy összehívás, én csak azt kérem, ha változtatunk rajta, akkor rosszabb ne legyen, mint amilyen a mostani helyzet.

Ha még jobb is lesz, akkor különösen örülök, de rosszabb ne legyen, és olyan konfliktusokat ne húzzunk magunkra, amiket utána nem fogunk tudni kezelni, mert akkor az lesz a következő, hogy hány kárpátaljai ér egy felvidéki, ha elkezdünk differenciálni az országok között a pénzzel, aztán hogy országon belül hogy osztjuk meg, mert egészen más Pozsony és tényleg más a Kárpátalja felé eső kelet-szlovákiai rész. A rászorultsági elv érvényesítését én képtelenségnek tartom, ezt még Magyarországon sem tudjuk megoldani, ezért azt mondom, hogy változtassunk, de nagyobb baj ne legyen belőle, mint ami problémák most vannak, és az életnek vannak olyan dolgai, amikor bizonyos problémákkal együtt kell élnünk.

Visszatérve az alap kiindulópontra, szerintem a magyar nyelvű cigányságot akár ezen az iskolarendszeren keresztül is meg kell tartani a magyar nyelviségben és a magyar nemzetben, és pízsi ide, pízsi oda, segíteni kell és legitimnek kell elfogadni azokat a szempontokat, amikor ottani magyarok más iskolába akarják íratni a gyerekeiket. Ott azt kell segíteni, hogy mégis valahogy a magyar oktatásban és a magyar iskolarendszerben részt tudjon venni akár, mondjuk, egyházi vagy alapítványi iskolákon keresztül. Egyébként ez is egy jó példa, mert bizony van olyan, vannak kérdések, amiket nem pízsi előhozni, de akár pízsi, akár nem, ez a magyar rögválóság problémája, és valóban úgy van, hogy ha ezt besöpöröm a szőnyeg alá, akkor a dolog ránk fog égni, és anélkül fognak alakulni az események, hogy azt irányítani tudnánk vagy akár befolyásolni is, ezért szembe kell vele nézni és vállalni kell szerintem a döntés felelősségét.

Iohannis elnök úrral kapcsolatban én is hajlok arra, szép dolog, hogy Romániának egy nemzetiségi elnöke van, de kétszer se mondom, hogy ez nem jelent problémát a magyar nemzetiség szempontjából, ugyanis Románia azzal a mondattal egy kézlegyintéssel fogja megpróbálni elintézni az elintézetlen nemzetiségi ügyeket, hogy mit akartok, nézzétek meg, még az államelnök is nemzetiségi, és ez valóban egy probléma. A puding próbája az evés, remélem, hogy Iohannis elnök úr a mostaninál jobban fogja képviselni a kisebbségi ügyeket. Egy előny azért mindenképpen van, hogy ő, mint német biztosan nem mondhatja azt, hogy például az autonómiafölkérek illegitímek lennének, hiszen Németország vonatkozásában is számos autonómiaforma létezik, és mint európai uniós ország, ezek mellett az értékek mellett a német politika elkötelezett.

Megint azt kell mondanom, teljesen egyetértek azzal, hogy a külföldi magyar cégek részéről - a legenyhébb kifejezéssel élve is - helytelen, méltánytalan és

méltatlan - mégiscsak magyar cégek, és én elfogadom, hogy ők profitorientált cégek és ők a részvényesnek tartoznak felelősséggel, sok mindent elfogadok, de mégiscsak magyar cégek és akár a Mol, akár az OTP tekintetében -, méltánytalannak és méltatlannak tartom, hogy nem szempont az, hogy ezeknél a kutaknál vagy fiókoknál a magyarul beszélő emberek előnyben legyenek, mert ez sérti az ott lévő magyar kisebbséget és a magyar nemzeti érdekeket.

Meg kell mondanom például az OTP tekintetében pozitívumként, hogy például, amikor oktatási-nevelési támogatás tekintetében elértük azt, hogy perszonális kapcsolat jöjjön létre a magyar állam és a magyar intézménybe járó családok között - a szlovákok ugyanis azt akarták, hogy egy alap kapja meg a pénzt és majd abból támogatják a magyar iskolákat, de ennek az egésznek az az értelme, hogy egy személyes kapcsolat legyen a magyar állam és az adott család, a magyar iskolába járó gyerek között -, akkor az OTP vállalta azt, hogy gyakorlatilag kártyadíj nélkül, utalási díj nélkül stb. biztosítja, hogy OTP-kártyát kapjon ez a család, és innentől kezdve nem tudják akadályozni az utódállam részéről, hogy ez a pénz eljusson az adott családhoz. És most megint legyünk őszinték, ez anyagilag nem volt egy nagy üzlet az OTP részére, mert az csak látszat, hogy az OTP köre nőtt, valójában - az előbb elmondottakból kifolyólag - ezek nagyon szegény cigány családok jelentős részben, akiknek egyetlen tranzakciójuk van, hogy ezt a pénzt egyszer kiveszik és ezzel be is fejeződött a pénzügyi műveleteik köre, de nemzeti alapon az OTP kész volt arra, hogy ebben segítségén nyújtson.

Tehát én nem akarom itt nemzeti alapon ostromozni őket, mert vannak pozitívumok, mint például ez, de szerintem is helytelen és méltatlan, hogy nincs előnyben ezeknél a Mol-kutaknál vagy OTP-fiókoknál az, aki magyarul tud se Felvidéken, se Erdélyben. Hozzáteszem, amire alkotmányosan legitim lehetőségünk van, a tekintetben szóvá tesszük ezt. Műfajilag azt hiszem - hogy egy kánonjogi hasonlatot mondjak -, ez az apostoli buzdítás kategóriája, de legalább e tekintetben ezt minden alkalommal megteesszük, és megköszönöm egyébként, hogyha ellenzéki képviselőtársaim is napirenden tartják ezt a kérdést, mert ez egy össznemzeti ügy.

Ez a bizonyos gyöngyhalászügy Szász Jenő elnök úrral kapcsolatban megint értelmezés kérdése, és én biztos vagyok abban, hogy ezt jól értelmezi és nem az a célja, hogy a szórvány magyarság kiürüljön. Itt azért arra nagyon kell figyelni, hogy nem lehet azt csinálni, hogy a szórványból, hogy úgy mondjam, a használható embereket áthozzuk a tömbbe vagy máshova, mert ezáltal a szórvány elhalását segítjük elő, és látni kell, hogy a tömbmagyarság is akkor tud megmaradni, ha a szórvány magyarság is megmarad, mert ahol szórvány van, az védi a tömböt is. Tehát nekünk nem arra kell törekedni, hogy feladjunk nemzetrészeket, hanem arra, hogy megtartsunk nemzetrészeket, de hozzáteszem, hogy ezt Szász Jenő is hasonlóképpen gondolja.

A közös kormányülések tekintetében: ennek akkor van értelme - erről kicsit később még szólnék -, ha annak van valóban tartalma. Úgy közös kormányülést tartani, miközben az előbb elmondott súlyos problémák vannak, ez egy kérdés, hogy ebben a formában érdemes-e. Tehát én azt gondolom, akkor van értelme a közös kormányülésnek, ha ténylegesen azokon a közös kormányüléseken előre tudunk lépni. Ezért is mondtam el most Kolozsvárott, hogy az RMDSZ-nek van egy olyan kapocs szerepe, főleg, ha benne van az adott kormányban, akkor egy ilyenben jószolgálati alapon a két ország közötti kapcsolatot is erősítheti, de én személyesen azt gondolom, hogy jók a közös kormányülések, de akkor, ha az nem egy kirakat, hanem van egy valódi tartalma. És hozzáteszem, azzal teljesen egyetértek a Jobbik képviselőjével, hogy nem szabad szó nélkül hagyni a dolgokat.

A román külügy azonnal berendeli Zákonyi Botondot, a nagykövetségünket, ha egy magyar politikus megszólal. Mondjuk, azért nálam patikamérlegesen kimértebb módon nehéz ezeket a problémákat exponálni, mégis, amikor a 25 éves RMDSZ-

rendezvény volt, másnap behívták a nagykövetünket. Ezért azt gondolom, hogy ugyanúgy nekünk is be kell rendelni a nagykövetet és szóvá kell tenni mindent, például az aradi szoborgyalázás tekintetében én személyesen interveniáltam, hogy ez történjen meg, de a helyzet az, hogy nem szabad szó nélkül hagyni semmit. Nem gondolom, hogy ez rontaná a szomszédságpolitikát és ez nem is egy viszonzás arra, hogy ők berendelik a mi nagykövetünket, végül is ideje van, a kávé lehetne egy kicsit jobb, de belefér az idejébe. A helyzet az, hogy nem hagyhatunk szó nélkül olyan sérelmeket, ami az ottani nemzetréz számára és ezáltal az egyetemes magyarság számára sérelem, ezért szóvá kell tenni mindent és nem szabad hagyni semmit a levegőben maradni.

Az a kérdés, hogy az RMDSZ-szel való megállapodás a honosítás tekintetében csökkenti-e a demokráciaközpontoknak adott támogatást, természetesen nem csökkenti, a kettő nincs összefüggésben. Meg kell mondanom, hogy a demokráciaközpontok kitűnően látják el a munkájukat, bejáratott módon, az RMDSZ-szel való megállapodás bővíti ezt a keretet és nincs a kettő összefüggésben. Hozzáteszem, hogy amit Wetzel Tamás mondott, az igaz, a honosítás intenzitását tekintve változatlanul megy, de a helyzet az, annyi változás azért van, hogy egyre kevesebben jönnek be a konzulátusokra és egyre inkább ki kell menni a kistelepülésre, intézni a honosítást, ez viszont lényegesen nagyobb munkát igényel. Ezért is helyes, ha az RMDSZ - melynek a szórványban is nagyobb szervezetei vannak, a polgármestereik révén hangsúlyozottan ott vannak a tömbben - még inkább bevonásra kerül a honosítás vonatkozásában.

Szlovákia tekintetében, az állampolgársági törvény vonatkozásában a következő a helyzet: egy problémát akkor lehet megoldani, amikor annak a feltételei adva vannak, ez a jelenlegi szlovákiai szituációban nem adott. A gazdasági kapcsolatok viszont szárnyalnak, és azt gondolom, hogy a gazdasági kapcsolatok növelése és a V4-ek keretében való együttműködés mégiscsak hosszú távon mintegy megágyaz annak, hogy a kényes kérdések is szóba fognak tudni kerülni, mert az a helyzet, hogy ha azt mondanánk, hogy nem fejlesztjük a gazdasági kapcsolatokat azért, mert mondjuk, az állampolgársági törvény tekintetében éles vitánk van, akkor nem jutnánk egyről a kettőre. Azt gondolom, mindig ott kell előrelépni, ahol lehet. A gazdasági együttműködés mind a kettőnk érdeke, és minél szorosabb a gazdasági együttműködés Szlovákiával, annál inkább megnyílik a lehetőség arra, hogy a kényes kérdésekben is - mint például az állampolgársági kérdésekben is - egyről kettőre tudunk jutni. Megjegyzem egyébként, ha az MKP bent lenne a pozsonyi parlamentben, akkor szerintem ez egy komoly fegyvertény és egy komoly segítség lenne az állampolgársági törvény tekintetében is.

Hozzáteszem, a szlovák állampolgársági törvény azért is abszurd, mert részint, amikor mi meghoztuk az állampolgársági törvényünket, akkor a hatályban lévő szlovák állampolgársági törvényhez nagyon hasonló törvényt hoztunk, hiszen akkor bármely szlovák a világ bármely részén úgy kaphatta meg a szlovák állampolgárságot, hogy egy percet nem kellett Szlovákiában laknia. Ráadásul ez a szlovák állampolgársági törvény 90 valahány százalékban olyan echte szlovákokat sújtott, akiknek semmi közük nincsen a magyar ügyszóhoz, csak mondjuk, Nyugat-Európában dolgozván megkapták a német, az angol vagy a cseh stb. állampolgárságot és ezért veszítették el a szlovákot. Azt a szlovák testvéreknek kell belátni, hogy olyan állampolgársági törvényt úgysem fognak tudni kitalálni, amelyben azt lehet mondani, hogy csak a magyaroktól veszi el. Ráadásul volt még egy fontos fejlemény, hogy Csehország is megváltoztatta az állampolgársági törvényt - nagyon helyesen és nagyon bölcsen -, és innentől kezdve a cseh állampolgárok úgy lehetnek többes állampolgárok, hogy nem veszítik el a cseh állampolgárságukat, ha saját akaratukból is fölveszik egy másik ország állampolgárságát.

Összefoglalva: itt azt tudom mondani, hogy abban a kérdésben tudunk előremenni, amire az adott pillanatban lehetőség van, ez a gazdasági kapcsolatok, és azért, mert nemzetiségi kérdésekben nem tudunk megállapodni, ez nem ok arra, hogy a gazdasági kapcsolatokban ne menjünk előre, de azt hozzáteszem, az viszont valóban úgy van, hogy ezt soha nem lehet zárójelbe tenni. Mindig el kell mondani, hogy ez meg ez meg ez megoldatlan az európai uniós normák szerint, emberi jogi szempontból is teljesen igazunk van, ezért ez így nem maradhat, hozzáteszem, a Beneš-dekrétumoktól kezdve, ami egyébként az Európai Unió szégyene, hogy ezekkel a Beneš-dekrétumokkal ma még operálni lehet, és hogy egyáltalán a hatályos joganyag része. Függetlenül attól, hogy nincs relevanciája, de mégiscsak ott van a hatályos joganyagban, és nyilván azért tartják ott, hogy a szudéta németek, mondjuk, a csehek tekintetében vagy a felvidéki magyarok és svábok ne tudjanak anyagi igényrel fellépni majd Csehországgal és Szlovákiával szemben. Gondoljuk el, mondjuk, egy más nemzetiség, kisebbség esetében mi lenne, hogyha a kollektív bűnösség és jogfosztás törvényei hatályban maradtak volna, csak azt mondták volna, hogy ugyan kérem, jó, ott van a joganyagban, csak éppen nem hajtjuk végre, miért olyan probléma ez. Ezért elfogadhatatlan az, hogy bármely nemzet vagy kisebbség tekintetében kollektív bűnösség létezen Európában.

Kárpátalja tekintetében szintén egyetértek, mert az, hogy Ukrajnának joga van a területi integritásához, ez az egyik állítás, a másik állítás pedig az, hogy az ott élő nemzetiségeknek joguk van a saját identitásukhoz, kisebbségvédelméhez és így tovább. Megjegyzem egyébként, Martonyi János külügyminiszter úr volt az, aki elsőként szóvá tette éles szavakkal, amikor - hogy is fogalmazzam? - a majdani események utáni ukrán kormány - bárminek is minősítjük azt, ami ott történt - egyik első húzása az volt, hogy elvette a kisebbségi nyelvi jogokat mintegy tizenvalahány millió oroszról és egy füst alatt tőlünk is. Ugye, aki szelet vet, vihart arat. A kettőnek egyensúlyban kell lennie, tehát mi abban vagyunk érdekeltek - természetesen Ukrajna létezésében -, hogy Ukrajnának joga van a területi integritására, ugyanakkor az ott élő minden nemzetiségnek joga van a nyelvhasználatához, a kisebbségi jogaihoz, végeredményben az autonómiájához, ezért mi egy, a kisebbségi jogokat tiszteletben tartó, valóban demokratikus Ukrajnában vagyunk érdekeltek.

A KMKSZ és az UMDSZ tekintetében nem titok, hogy én a minél szorosabb együttműködés híve vagyok. Azt gondolom, olyan személyi változások történtek a két szervezet élén, ami lehetővé teszi ezt a szorosabb együttműködést, hiszen a korábbi két vezető személyes konfliktusa, ezáltal a szervezeteik közötti konfliktus is más értelmezésbe kerül az új elnökök által. A másik pedig az, hogy amikor ott egy háborús helyzet van, akkor végképp nincs ideje annak, különösen nincs ideje a szervezetek közötti vitáknak, és egyre inkább az együttműködés irányába kell menni. Hozzáteszem, hogy az ottani pedagógus szövetség az, amit mi normatívnak tekintünk például az előbb elmondott, a Kárpátalját segítő támogatási formák tekintetében. *(Szászfalvi László távozik az ülésteremből.)*

Képviselő úrnak jelzem, hogy itt mind Árpád, mind Tamás gyorsan utánanézett, és örömmel jelentem, hogy az ivóvízügy megoldódott, tehát nem lesz kikapcsolva, de természetesen föl kell készülnünk arra egyébként, mint mondtam, hogy bármi megtörténhet, tehát az ottani emberek ellátása tekintetében is Magyarországnak föl kell készülnie akár sebesültek fogadására, vagy hogyha például elindul a menekülthullám, akkor azok kezelésére.

Tényleg megköszönöm Ander képviselő úr kérdéseit, ezek korrekt kérdések voltak, de egy dolgot hadd mondjak, bár ezt Szávay képviselő úrnak szántam és inkább kérésként fogalmazom meg. Az adott szituációban az a kérésem, hogy ne támadják Brenzovics képviselő urat. Ha tetszik, akkor én vállalom a politikai felelősséget, én kértem - persze, az ő döntésük volt, hangsúlyozom, de én is arra kértem - Brenzovics elnök urat, hogy vállalja el Kijevben a parlamenti képviselőséget,

mégpedig nem azért, mert neki ilyen vagy olyan fizetése van, hanem ez azért fontos, hogy legyen magyar képviselő a kijevi parlamentben.

Persze az lenne a legjobb, ha sikerülne kipréselnünk, hogy legyen egy magyar választókerület, a magyar választókerületben a két szervezet együttműködése folytán sikerülne behúznunk a mandátumot; hozzáteszem, még a két szervezet teljes együttműködése sem garantálja ezt, tehát ott egy szélesebb megegyezés szükséges, de ezt most nem akarom tovább fejtegetni. A lényeg, hogy egy szélesebb megegyezés szükséges, és az lenne az igazi, ha egyéni mandátummal tudnánk bevinni egy magyar képviselőt a kijevi parlamentbe, de mivel nincsen magyar többségű választókerület, ezért az egyetlen lehetőség, hogy magyar képviselő legyen a kijevi parlamentben, az az, hogy egy ukrán párt listáján bejut. És azért nagyon fontos ezer és egy okon túlmenően, hogy ott legyen a magyar képviselő, mert például a nagykövetség, Keskeny Ernő, aki egy kitűnő, professzionális diplomata, de ő, mint nagykövet, mondjuk, egy oktatási miniszterrel tud tárgyalni, de utána a főosztályvezetőn, utána az osztályvezetőn, utána az előadón, utána valamilyen területi, helyi emberen keresztül nem tudja kipréselni annak a végrehajtását. Ezt csak az tudja megtenni, akinek van hozzá sarzsija, mégpedig ukrán sarzsija van, ezért létfontosságú, hogy Brenzovics elnök úr ott üljön a kijevi parlamentben.

Szerintem az rendben van, az helyes dolog, hogyha engem támadnak, de az szerintem nem helyes, hogyha mi határon túli magyar politikusokat támadunk, ezért ezt tényleg kérésként fogalmazom meg. Utána mindent lehet, csak most, amíg legalább ennyire nehéz a helyzet, addig ebben legyen egy *treuga Dei*, egy Isten békéje, hogy egymást támadjuk. Tehát én vállalom a felelősséget, én kértem többek között Brenzovicsot, hogy ezt vállalja el, de főleg addig, amíg ilyen a helyzet Ukrajnában, addig az a kérésem, hogy Brenzovics elnök úr mögött az esetleges fenntartások ellenére is álljunk ki egységesen. Tehát ez kérés, nem oldalgóság, hanem egy kérés.

Délvidék tekintetében úgy, ahogy elnök úr mondta, valóban áttörés van Szerbia vonatkozásában. Én még a kezdet kezdetén azt nyilatkoztam, hogy nekem nem okoz problémát az, hogy a hideg napok tekintetében a magyar bűnökért fejet hajtsak az ártatlan szerb áldozatok előtt, de ugyanezt elvárom a szerbek részéről is a 40 ezer legyilkolt ártatlan magyar vonatkozásában. Azt gondolom, hogy itt tényleg áttörés történt akár a két elnök vonatkozásában, akár a tekintetben, hogy mégiscsak eltörölték a kollektív bűnösséget. Ugye, ez sem egy könnyű dolog, a szerbeknek most kell szembenézniük Srebrenicával és így tovább, de azt gondolom, tényleg áttörés, ami ott történt.

Még hadd idézzem fel azt, amikor még a Tadić-időben minden megállapodást felrúgva meghozták azt, hogy a magyarságot a megszálló erők tagjainak, illetve utódainak bélyegezték, és a csecsemőtől az aggastyánig olyan jogfosztást csináltak, hogy a vagyonvisszaszármaztatásból és a kárpótlásból ki vannak zárva, akkor én mentem el Szabadkára és ott Pásztor Istvánnal együtt bejelentettem, hogy akkor viszont meg fogjuk akadályozni az uniós tárgyalásokat Szerbia az EU között. Miután már egy másik parlamenti ciklusban vagyok, de ott többen majdnem elájultak a külügyből, amikor én ezt bementem. Az a helyzet, hogy ha elfogadnánk azt, hogy mi a megszálló erők leszármazottai vagyunk, és kollektív bűnösséggel lehet sújtani a magyarságot, akkor menjünk haza. Tehát, ha ezt elfogadjuk, akkor ne nézzünk tükörbe. Aki személyesen háborús bűnt követett el, azt ítéljék el, zárják ki és így tovább, de a csecsemőtől az aggastyánig, akiknek semmi közük nem volt ehhez az egészhez és semmilyen felelősségük nincsen, azt nem lehet kollektív bűnösnek kizárni ezekből a dolgokból.

Megjegyzem, azért a dolog hatott, mert végül is visszavonták ezt a jogszabályt és a kárpótlás, a vagyonvisszaszármaztatás lehetősége megnyílt. Most persze ezer akadállyal döcög, de mégiscsak egészen más a helyzet, mint volt. A helyzet, azt gondolom, még egy szempontból nagyon fontos Délvidéken, hogy a kulturális

autonómia de facto a megvalósulás állapotában van. Magunk között szólva, egyikünk sem gondolta volna a Milošević-időkben, hogy pont a Vajdaságban lesz először ténylegesen kulturális autonómia. Van persze probléma, de ez inkább anyagi természetű az általános szerb költségvetés helyzetéből kifolyólag, de ott azért tényleg óriási előrelépések vannak. És a másik, ezt megint csak fél szavakban mondom, a helyzet az, és nem akarom ezt a szót használni, hogy kisantant, mert ebben a formában talán már idejétmúlt ez a kifejezés, de mégiscsak borzasztó fontos az, hogy van egy ország, Szerbia, akivel mégiscsak gyakorlatilag egy teljes kiegyezést tudtunk tenni. Ez jótékonyan hat ki Erdély és a Felvidék vonatkozásában is, és kérem, hogy ilyen szempontból is értékeljék a kárpátaljai dolgokat.

Erdély vonatkozásában, bocsánat, még egyet kifelejtettem, a Markó Attilára vonatkozó kérdést. Először is hadd kezdjem a Mikó Kollégium ügyével! Elfogadhatatlan az - és ezt elmondtam Ponta miniszterelnök úr előtt is -, nem elég, hogy elszabotálják mindenféle bürokratikus, hajánál fogva előrangatott kifogással az ingatlanvisszaadást, tehát azokat az ingatlanokat, amiket a kommunista rendszer elrabolt az egyházaktól, ezeknek a visszaadását, de most így vagy úgy, utólag is megkérdőjelezzük az egész jogszerűségét. Ezért Kató Béla püspök úr nyilatkozata tökéletes, mértéktartó és precíz, tehát ezért ez elfogadhatatlan, és nyilvánvaló, hogy Markó Attila személye ettől az ügytől elválaszthatatlan.

Két megjegyzést hadd tegyek! Ez személyes dolog, és hangsúlyozom, hogy személyes dolog. Semmiképpen sem tisztem, hogy a román igazságszolgáltatás ügyében én itt szakértőként lépjek fel, de ha jól értem, a vád az, hogy nagy mennyiségű ingatlanügy volt és néhány ingatlan esetében a vád szerint az igazságügyi értékbecslés nem volt pontos. Az a helyzet, hogy ugyan a bizottság tagjainak mi köze van ahhoz, hogy egy értékszakértő milyen értéket állapít meg? Markó Attila nem becsüs, nem igazságügyi ingatlanszakértő, ő a szakértő anyagokból dolgozott, és ha azok a szakértő anyagok nem voltak pontosak, azért a szakértő a felelős és nem a bizottság tagjai. Akkor lehetne vele szemben vádat megfogalmazni, ha azt bizonyítanák, hogy valamifajta érdekeltsége volt az ügyben, ilyen viszont föl se merült, tehát ezért én nem is értem, hogy pontosan mi a vád Markó Attilával szemben, de hangsúlyozom, ez egy szubjektív megjegyzés volt.

Képviselő úr föltette nekem ezt a kérdést, de van erre a kérdésre jó válasz? Ezért hadd mondjam önnek azt, illetve mint a magyar kormány képviselője, én csak azt tudom önnek mondani, hogy a kérdést megvizsgáljuk, meg fogjuk vizsgálni újra meg újra. Nem beszélve arról, hogy ha én ezt bármilyen módon értelmezném, az másnap a román újságok címlapján lenne, ezért én azt tudom önnek mondani, ha mindenáron fölteszi ezt a kérdést, akkor én erre azt tudom mondani, hogy ezt meg fogjuk vizsgálni.

A Kőrösi Csoma Sándor-programmal kapcsolatban én csak azt tudom önnek mondani, hogy az egész világ tekintetében, de az amerikaiak tekintetében különösen a Diaszpóra Tanács javaslatai szerint jártunk el mind a konkrét programok, azok időpontja, mind az emberek, a konkrét kiküldöttek személye tekintetében. Tehát én megmondom őszintén, el sem tudom képzelni, hogy melyik az a szervezet, amelyik azt mondja, hogy az ő véleménye nem volt figyelembe véve, mert helyben mindenki részt vehet a Diaszpóra Tanács munkájában. Helyben beszéljék meg az ottani magyar szervezetek, és amit a Diaszpóra Tanács javasol, mi azt akceptálni fogjuk.

Ha nem titok, melyik volt az a szerv, melyik volt az a külhoni magyar szervezet, amelyik a kritikát tette, mert őszintén szólva mi nem találkoztunk ilyennel. A legjobb az, hogyha ők helyben beszéljék meg az Észak-Amerikai Regionális Tanács körén belül, de beszéljük meg, hogy melyik volt az, és ha jogos az észrevétel, akkor persze figyelembe vesszük. De itt megint megjegyzem azt, amivel az egész felvezetést kezdtem, hogy hány száz magyar szervezet van Amerikában, és ezek nagy része, illetve, bocsánat, ezek egy része nincs beszélő viszonyban egymással. Ők egymással

meccselnek, ez az ő dolguk, de mi azt tudjuk figyelembe venni, amit ők, az ottani többségi vélemény alapján kialakult álláspontjukat felénk jelzik, azt akceptálni tudjuk, de az ő egymás közötti vitáik, ez már egy nehezebb ügy.

A következő dolog - ezt Szávay képviselő úrral már nem is tudom, hányszor beszéltük át -, hogy a Jobbik álláspontjának, ami az LMP-től indult, azt hiszem, az volt a lényege, hogy azok a magyarok is szavazhassanak levélben, akik nem kedvezményes honosítás alapján szereztek a magyar állampolgárságot. Tehát magyarul, hogy egész pontosan fogalmazzam meg, az a javaslat, hogy azok is szavazhassanak levélben, akiknek van magyarországi lakcímük. (*Ander Balázs bólint.*) Ehhez hadd tegyek egy személyes megjegyzést! Nekem jó így is, úgy is, tőlem szavazzanak, nekem se a pártomban, se a kormányban nincs averzióm vagy problémám a tekintetben, hogy szavazzanak levélben, vagy ne szavazzanak levélben. A kiindulópont az volt, hogy azok, akiknek nincs lakcíme, következésképpen egy szavazata van és nem kettő, ők szavazhassanak levélben. Az Alkotmánybíróság arra a bölcs álláspontra helyezkedett, hogy azoknak a szempontja, akiknek nincs lakcímük s egyébként is egy szavazatot adnak le, az ő esetükben tehető kivétel a személyes szavazás főszabálya alól.

Arra a kérdésre, hogy ha ezt kiterjesztjük azokra is, akiknek van magyarországi lakcímük, és akik két szavazatot adnak le, hogy ez esetben ez alkotmányos-e, erre nem nekem kell megtalálni a választ. Számomra súlyos kérdések merültek fel, de hangsúlyozom, hogy nekem jó így is úgy is, de az a súlyos kérdés például úgy szólt, hogy ebben az esetben viszont Magyarországon is leadhatja levélben a szavazatát, és neki korábban kell leadni a szavazatát, hogy azt a számolásnál figyelembe tudják venni. Feltételezzük, hogy abban az esetben, ha Angliában dolgozik, de itthon van, Magyarországon, akkor itthon, a Magyar Postán is leadhatja a szavazatát, viszont, ha ő leadhatja Magyarországon a szavazatát, akkor tulajdonképpen mindegyikünk leadhatja levélben a szavazatát, és akkor viszont fölmerül a kérdés, hogy mi az értelme a személyes szavazásnak.

Két szempont van: az egyik az, hogy minél könnyebben szavazhasson valaki - ez egy legitim szempont, és nyilván a levélben való szavazás könnyebb -, a másik viszont a szavazások tisztasága. Az a kérdés, hogy ha gyakorlatilag Magyarországon is le lehet adni levélben a szavazatot, akkor a szavazatok ellenőrizhetősége, a választások végkimenetelének a tisztasága tekintetében ez hogy van, őszintén megmondom, én ebben nem mernék állást foglalni, ezért én arra fogok hagyatkozni, hogy Pálffy Ilona, az ezzel a kérdéssel foglalkozó jogtudósok, illetve az Alkotmánybíróság mit mond. Ezért Szávay képviselő úrnak is azt mondtam, hogy ha ezekre a kérdésekre, amik azért valóban komoly kérdések, a Jobbik segít választ találni, hogy a szavazatok tisztasága garantálható-e ebben az esetben is, akkor én rajtam biztosan nem fog múlni, tehát ezért azt kell mondanom, ha az Alkotmánybíróságnak jó, akkor nekem jó.

Következnek a Kiss László képviselő úr által elmondottak. Az, hogy az állampolgárság tekintetében vannak visszaélések, nos, egymilliós ügyintézés során - már csak ismervén az emberi természetet - olyan biztos sose lesz, hogy ne próbálnának meg visszaélést. Ez a visszaélés - Wetzl Tamás barátom itt jelezte -, pár százas nagyságrendű. Erre azt kell mondanom, hogy persze egy is sok, de ennyi belefér a történetbe. Hogy is mondjam? Néhány száz gazember miatt nem szabad nehezíteni vagy akadályozni millió tisztességes magyar ember honosítását. És itt azért egy dolgot nagyon fontos látni, hogy a vádak - amik különböző forrásból jönnek, amikor ilyen honlapokat hoznak -, ezek a vádak sem azt mondják, hogy ők elintézték az állampolgárságot, hanem ezek olyan szélhámosok, akik azt mondják, hogy ha befizettek nekem, én elintézem, de általában meg se kísérli elintézni, hanem fölveszi ezektől az emberektől a pénzt, mondjuk, valahol Kelet-Ukrajnában, utána eltűnik. Ezzel én itt biztos, hogy nem tudok mit csinálni.

Amit tehetünk, az az, hogy kiírjuk a táblákra, hogy a magyar nyelv tudását ellenőrizzük és így tovább. Hozzáteszem, hogy ráadásul ő akkor van előrébb, ha van egy magyar útlevele, viszont ahhoz már biometrikus adatok kellenek, tehát a biometrikus adatokból kifolyólag a csalás lehetősége valóban a minimálisra szűkül. Még egyszer hangsúlyozom, hogy ennél szigorúbb ellenőrzést, hogy minden egyes ügyben az államigazgatásin kívül egy közbiztonsági és egy titkosszolgálati ellenőrzés van, ennél rigorózusabb és szigorúbb dolgot már nem tudok elképzelni. Csak még egyszer hangsúlyozom, hogy a vádak nagy része sem az, hogy elintézték neki a magyar állampolgárságot, hanem azt mondták, hogy ha befizeti a pénzt, elintézik, és utána persze a honlap is megszűnik meg az illető is eltűnik. Nem akarok jogászkodni, de azt hiszem, ez a jogi minősítés a befolyással való üzérkedés színlelése, tehát ez egy színlelt dolog.

Még egy nagyon fontos dolgot hadd mondjak el, azt, hogy ez a magyarság ügyeinek a harcos képviselője és a jó szomszédság politikájának az egyensúlya. Ha visszaolvassuk, amit Ander Balázs mondott, vagy amit Kiss László, az a kettő tulajdonképpen ellentétben van egymással, és gyakorlatilag mi vagyunk középen. Balázs, ha jól értem, te azt mondd, hogy még harcosabban és karcosabban kell a nemzeti sérelmeket képviselni, szóvá tenni és így tovább. (*Ander Balázs: Így van.*) Amit a László mond, az az, hogy a jó szomszédsági politika tekintetében gesztusokat kell tenni az utódállamoknak, közös kormányulás kell és milyen fontos a jó szomszédság. Én valahol a kettők között vagyok, én azt gondolom, hogy a kettőt kell valahogy egyensúlyban tartani, de egyébként az helyes, hogyha két irányból is van egyfajta nyomás, mert ezt a kettőt kell valahogy balanszban tartani.

Azt gondolom egyébként - és ezzel válaszolok még egyszer a közös kormányulás tekintetében -, hogy én rajtam nem fog múlni a közös kormányulás, de igazában csinálni egy olyan látszatot, hogy itt minden szép és jó, közös kormányulás van és szeretjük egymást, ugyanakkor pedig valóban nagyon súlyos, megoldhatatlan kérdések vannak, ez egy farizeus dolog lenne. Tehát én azt gondolom, akkor tartsuk kormányulást, ha ténylegesen előre tudunk lépni legalább a részletkérdésekben.

Itt szóba került Kiss László képviselő úrtól a kisebbségi vegyes bizottságok ügye. Megint azt mondom, hogy noha ez formálisan a külügynél van, most át fog kerülni személy szerint Kalmár Ferenchez, de én személy szerint ellenzem ezeknek a kisebbségi vegyes bizottsági jegyzőkönyveknek az aláírását; én személyesen. Ami itt szóba került, az az ukrán, a román és a szlovák. A helyzet az, hogy az ukránt azért nem írtuk alá, mert amíg nincs beregszászi járás és nincs magyar választókerület, akkor azért ne írjunk alá egy jegyzőkönyvet, hogy alá legyen írva. Tehát, hogyha a legfontosabb kérdésekben nem tudunk előrelépni, akkor csak azért, hogy ezt kipipáljuk, azért ne írjuk alá. A szlovák ügy azért más természetű dolog, de ott is valóban ott van az állampolgársági kérdés, mint egy súlyosan megoldatlan ügy, és még tudnék néhányat mondani.

Most, aminek aktualitása van, a román jegyzőkönyv. Nem akarok visszamutogatni, de a helyzet az, hogy Gémesi államtitkár úr úgy írt alá egy kisebbségi jegyzőkönyvet, hogy erre nem volt felhatalmazása, amelyben olyanok vannak, hogy magyargyűlölő embernek szobrot kell állítani, a román történelem nagyjainak itt valahol Budán szobrot kell állítani és olyan dolgok, amik vállalhatatlanok. Tehát nálam kompromisszumkésebb ember nem sok ember van, de az nem megy, hogy a román fél irreális dolgokkal áll elő, azt kell mondani, hogy provokatív dolgokkal áll elő, miközben nem is hajlandó tárgyalni arról, ami a MOGYE-ban történik, ami a Belügyminisztérium anyagában van, hogy nemzetbiztonsági meg biztonsági kockázatot jelentünk az autonómiakonceptciónkkal, amikor meggyalázzák az aradi emlékművünket, amikor nem énekelhetjük a Himnuszunkat, amikor a székely zászló használatát korlátozzák, amikor pontosan a kétnyelvű táblák esetében 25 évvel Ceaușescu bukása után nincs előrelépés és megbüntetik embereket, csak azért ne

írjunk alá jegyzőkönyvet, hogy alá legyen írva, és hogyha Aurescu nem jön emiatt, akkor legfeljebb majd otthon marad. Tehát hangsúlyozom, ez a magánvéleményem, és a külügy bölcs belátása szerint tesz, amit tesz, de csak azért ne írjunk alá jegyzőkönyvet, hogy alá legyen írva. Már lassan a végén vagyok.

Szó volt még Szili Katalinról és Kalmár Ferencről. Kalmár Ferenc képviselő úr szerintem egy kitűnő ötlet több szempontból kifolyólag, a nyelvtudása miatt nagyon nagy előny. Kalmár Ferenc képviselő úrról hadd mondjam megint egészen szubjektív megjegyzésként, hogy ő nemcsak románul tud nagyon jól, hanem tud románul is gondolkodni, tehát ő egy lánglelkű magyar, de tud románul is gondolkodni, aminek óriási előnye van a románokkal való tárgyalás tekintetében. Az a bizonyos Kalmár-jelentés pedig, amit ő keresztülvitt, az tényleg olyan, hogy le a kalappal előtte, és ezért azt gondolom, hogy az ő kezében ezek a kisebbségi vegyes bizottságok igen, jó helyen lesznek, mégpedig két ok miatt, mert ő ugyanis képes arra, hogy két szempontot egyesítsen. Az egyik, hogy valóban van egy külügyi szempont, ami inkább a szomszédságpolitikára fókuszál, de én azt gondolom, hogy egy kisebbségi jegyzőkönyvet nem lehet úgy aláírni, hogy azt ne fogadnák el legalább nagyvonalakban az adott nemzetrészen élő legitim magyar szervezetek. Tehát szerintem az erdélyi magyarság megkérdése nélkül és legalább egy implicit rábólintása nélkül nem lehet aláírunk jegyzőkönyvet. Tehát ezért Kalmár Ferenc tökéletesen alkalmas arra, hogy a diplomáciai szempontokat is figyelembe vegye és a magyar nemzetrész - hiszen onnan jött - meghatározó szereplőivel és szervezeteivel a konzultációt is lefolytassa.

Szili Katalinról mondtam, én vállalom. Szili Katalinért teljesen vállalom a politikai felelősséget, helyes volt Katalin kinevezése. Hangsúlyozom, ennek semmilyen összefüggése nincs azzal, hogy ő milyen szerepet vitt, mondjuk, a Szocialista Pártban, az egy dolog, neki a nemzetpolitikai szerepét és a felkészültségét, az alkati adottságát kell nézni, és azt hiszem, abban ő nagyon jó szolgálatot tehet a nemzetpolitikának.

A kárpátaljai segélyosztás tekintetében a koordinálás van Soltész Miklóstra bízva, de alapvetően a lényeg az, hogy egy karitatív tanácson - azt hiszem, úgy hívják - keresztül történik, és ezért is fontos, hogy a máltaiaktól kezdve a református szeretetszolgálat, a karitás részvételével olyan nemzetközi háttérű civil karitatív szervezeteken keresztül történik, ami nem vonja maga után azokat az esetleges támadásokat, amiket egy magyar állami szerepvállalás esetén magunkra vonhatnánk, ezért bölcs ez a karitatív tanácson keresztül való osztás.

Szabolcs Attila alelnök úr tekintetében én csak gratulálni tudok a Budafok-tényieknek az adakozásukhoz, és én azt gondolom, ezek azért is fontosak, mert ezek mindenkit erősítenek. Tehát, amikor van egy gyűjtés, az annak is fontos lelkileg, aki adja és a magyarság szövetét erősíti a konkrét összegeken túlmenően.

Szászfalvi alelnök úr tekintetében: valóban úgy van, hogy ennyi pénz még soha nem volt, megjegyzem itt, az átláthatóság tekintetében megint csak, hogy ennél átláthatóbbat nehezen tudok elképzelni, mert az interneten minden rajta van, tehát minden létező pályázati elbírálás, bármi, ami történik, azt fölteszük az internetre és ott megtekinthető, de hogyha a képviselő urak óhajtják, akkor Árpádék kigyűjtik és egy összesített formában kézbe is odaadják a különböző támogatásokat.

Itt hadd mondjak még általános érvénnyel egyet Szászfalvi képviselő úrhoz kapcsolódva, de korábban is megjelent ez, a különböző pályázati formák. Én személy szerint is annak a híve vagyok, hogy a nemzeti jelentőségű intézmények irányába toljuk el a rendszert az egyedi pályázatok helyett. Miért? Azért, mert így sokkal kiszámíthatóbb a nagyobb szervezetek részére a költségvetési forrás. Hozzáteszem, hogy ez volt a MÁÉRT kérése is, hogy ne eseti pályázatok legyenek, hanem, akiket a MÁÉRT javasol nemzeti jelentőségű intézménynek, azok esetében egy ilyen kiszámítható, hosszú távú finanszírozást biztosítsunk. Hangsúlyozom, hogy itt nem a

magyar kormány tesz javaslatot arra, hogy ki a nemzeti jelentőségű intézmény, hanem a MÁÉRT külhoni tagszervezetei, és ennél korrektebb dolgot nehezen tudok elképzelni.

Megint csak hadd tegyek egy személyes megjegyzést! Ha én pénzt akarnék osztogatni, akkor az lenne nekem a legjobb, hogy minél kevesebb nemzeti jelentőségű intézmény, minél több pályázati dolog, és annál nagyobb mozgástere lenne akkor a kormánynak, személy szerint nekem vagy az államtitkároknak, hogy ki kap pénzt és ki nem kap pénzt. Én pont az ellenkezőjét csináltam, tehát én azt mondom, hogy inkább kevesebb legyen a pályázati támogatás, az eseti pályázati támogatás. Hozzáteszem, persze, itt bizonyos összegre mindig szükség van, mert millió kis szervezet van, és az élet hoz ezer olyan rendezvényt, amit az adott pillanatban támogatni kell. Tehát valamennyinek mindig kell maradni eseti pályázatra, mert az élet sokszínű, de helyes volt, hogy eltoltuk a nemzeti jelentőségű intézmények irányába, hiszen gondoljunk, mondjuk, egy Sapientiára vagy ilyesmire, annak a finanszírozása nem függhet attól, hogy az adott évben pontosan hogy alakulnak a pályázati dolgok. És hozzáteszem, nem én teszek javaslatot arra, hogy ki a nemzeti jelentőségű intézmény, hanem a MÁÉRT-en belül az adott nemzetrész legitim képviselői tesznek.

Elnök úr mondandójára csak egy nagyon rövid reflexiót. Nagyon szépen köszönöm az elmondottakat. Egyébként tényleg érdekes azért a médiavilág, hogy például ennek a 85 millió forintnak tényleg ötször akkora sajtója volt, mint a 7 milliárd forintnak. Van ez a régi történet, hogy egy atomerőmű építésénél maga az erőmű viszonylag keveseket érdekel, de az ott lévő biciklitároló kóla automatájával kapcsolatban mindenkinek van ötlete. Tehát tényleg érdekes, hogy ami viszonylag kis összegbe kerül az igen, egy százszor akkora összeg pedig egy mondatot nem kap a média világában, de ez már csak ilyen.

Az is úgy van, ahogyan az elnök úr mondja, hogy a kárpátaljai turizmus egyfajta hazafiúi kötelezettség is az adott pillanatban, és tényleg úgy van, azt gondolom, felelősséggel mondom, hogy aki most Kárpátaljára megy, annak semmilyen veszéllyel nem kell szembenéznie. Tehát Kárpátalján most béke van, hogyha úgy látnánk, hogy valóban veszélyben van valaki, akkor a Külügyminisztérium meg fogja tenni azt a jelzést, de most nyugodtan mehet bárki, és ilyen olcsón és ilyen élményekkel nem nagyon gazdagodhat, mint hogyha most elmegy azzal a jó érzéssel együtt, hogy most valóban sokat tesz azokért, akikhez elmegy Kárpátaljára.

Ez is úgy van, ahogyan elnök úr mondja, a társadalmi lelkesültség mindig úgy van, hogy van egy hullám és utána lecseng. Én azt gondolom, hogy ősszel még nehezebb helyzet lesz Ukrajnában - adja Isten, hogy ne legyen igazam -, mert amikor jönnek a fűtésproblémák és egyebek, akkor mindig sokkal nehezebb. Tehát az a félelmem egyébként, hogy még lesz muníció arra, hogy a nemzeti szolidaritást felszítsuk, és ebben valóban a közmédiának egy tematikus program keretében szerepe lehet, és ez egy nagyon jó gondolat.

Azt tudom mondani önöknek, befejezésül, hogy mi mindent támogatunk, ami ilyen civil típusú dolog a kárpátaljai magyar testvéreink megsegítésére, de azért azt jó, hogyha tudjuk, ha bármi történik, azért a magyar állam ott áll mögöttük, és hogyha a társadalmi lelkesültség csökkenne, akkor a magyar állam felelősségvállalással helyt fog állni a kárpátaljai magyarokért. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterelnök-helyettes úr. Potápi államtitkár úrnak adom meg a szót.

Potápi Árpád János válasza, reagálása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Nemzetpolitikai Államtitkárság):
Köszönöm szépen, elnök úr, csak nagyon röviden.

Kárpátaljára visszatérve: a kormányon belüli intézkedéseket miniszterelnök-helyettes úr, illetve a Nemzetpolitikai Államtitkárság fogja ezután koordinálni. Az előző időszakban is alapvetően így volt, de voltak esetek, amikor nem, éppen azért, hogy gördülékenyebb és olajozottabb legyen a menete ennek, ezért mi ezt meg fogjuk tenni. Illetve próbálunk a civileknél, egyházaknál is valamiféle koordinációt ellátni, de természetesen azt nem lehet megtenni és talán nem is célszerű - ahogy a miniszterelnök-helyettes úr már többször is mondta -, jobb, hogyha mi, illetve egyáltalán az állam ezekbe a dolgokba nem szól bele. Egyébként valószínű, hogy sokkal több támogatás is tud eljutni az érintettekhez, ha mi ezekbe a dolgokba nem avatkozunk be.

Az oktatási-nevelési támogatások átgondolása: a legutóbbi beszélgetésünk óta ebben előrelépés nincsen, a következő hónapban szerintem az érintett felekkel az elképzeléseinket egyeztetni fogjuk és természetesen mind a bizottsággal, mind pedig a frakciókkal ezeket az egyeztetéseket meg fogjuk tenni.

A 15.600 forintos szám, illetve a kipótlása a dolgoknak, gondolom, abból jött össze, hogy a többéves elmaradást a képviselő úr összeszámolta. A legutóbbi évkezdetnél 17.600 forintot tudtunk nyújtani egy zárolás miatt, a zárolást a kormány feloldotta az év végén, viszont még nem pótoltuk vissza ezeket az összegeket. Úgy gondolom, hogy ezt nem is fogjuk megtenni ebben az évben, ezt is elmondtam, viszont, ha nem változik meg a rendszere az oktatási-nevelési támogatásnak, akkor vissza fogjuk tenni az eredeti szintre ezt az összeget, de én nem tartanám célszerűnek a visszapótlást.

2800 forint az egyetemisták, főiskolások támogatása, ezt én magam is nagyon alacsonynak ítélem meg. Ezt vagy el kell hagyni, vagy emelni kell ezen az összegben, de egyébként a 2800 forint mellett több utódállamban van még más, egyéb kiegészítő forrás, így például a Magyar Nemzeti Tanácsnak is van egy ösztöndíja és a Magyar Nemzeti Tanácsnak mind ezt az ösztöndíját, mind a többi programját mi fizetjük. Egyébként sokszor jelenik meg úgy az államtitkárság, illetve a kormány egy-egy akcióban, hogy senki nem tudja, hogy róla van szó, és ilyenkor, megmondom őszintén, nem mindig örülök, de kezdek hozzászokni ehhez. A Bethlennél is egyébként van egy olyan javaslatom, illetve többször elmondtam azt, hogy jó lenne egy olyan módosítás, hogy a Bethlen nevébe valahogy odakerülne Magyarország vagy a magyar kormány vagy a magyar állam, mert az érintettek sokszor nincsenek is tisztában azzal, hogy ez a mi támogatásunk.

Azt gondolom, hogy miniszterelnök-helyettes úr minden kérdésre válaszolt, talán csak Délvidék vagy Vajdaság esetében hadd mondjak néhány szót. A teremben ülők közül hárman is vannak, akik a múlt héten három napon keresztül a Vajdaságban, illetve Szerbiában voltunk, Pánczél Károly elnök úr, illetve Lyubomir Alexov szószóló úr és magam a házelnök úr látogatása alkalmával. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy a szerb-magyar kapcsolatok '90 óta, de talán a közös történelmünk kezdetei óta ilyen jók nem voltak, mint az elmúlt időszakban. Nem gondoltuk volna ezt néhány évvel ezelőtt, és nyugodtan megkockáztathatjuk azt a kijelentést, hogy ha az összes szomszédos államot áttekintjük vagy ezt a kapcsolatrendszert, akkor nyugodtan mondhatjuk, hogy a magyar-szerb reláció a legjobb.

Tényleg az volt az érzetünk, hogy ők mindent megtesznek annak érdekében, hogy a magyar közösség érdekeit szem előtt tartsák, illetve Magyarországgal ezt a viszonyt meg tudják tartani és a lehetőségek szerint ezen még tudjanak jobbitani. Amit el kell itt még mondanunk, az, hogy mi ezt el tudtuk érni, abban nagyon nagy segítségünkre volt a VMSZ, Pásztor István elnök úr személye is és a Magyar Nemzeti Tanács működése. A két ország között ők egy hidat képeznek, de ezt a híd szerepet nagyon-nagyon jól ellátták az elmúlt 4-5 évben, és szerintem nem jutottunk volna ilyen messzire ebben a relációban, ha ők ezt nem tették volna meg.

Köszönöm szépen a pozitív kritikákat, a negatív kritikák nem estek jól, de elviseljük azokat is.

A KCSP: a KCSP kapcsán a munkatársaim minden szervezettel egyeztettek, akiknél voltak eddig KCSP-sek, meg akik kértek KCSP-st, a mentorokkal százezer telefont, e-mailt váltottak. Én úgy gondolom, hogy sokkal jobban ezt a táblázatot, hogy kik mennek és hova mennek, nem lehetett volna megtenni, de egyébként ez még nem zárult le, hiszen egyrészt májusban, másrészt augusztusban-szeptemberben fognak kimenni, tehát addig is várhatók változások, s a szervezetek igényeit, a mentorok igényeit és természetesen a mi igényeinket is szem előtt fogjuk tartani mindvégig. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egyszer köszönöm szépen miniszterelnök-helyettes úrnak, államtitkár uraknak, hogy a meghallgatáson részt vettek és tájékoztatták a bizottságot. A napirendi pontot lezárom.

Mielőtt a második napirendi pontra rátérnénk, egy kis dilemmám van. A második napirendi pontunk a Szülőföld Alap 2010. évi tevékenységéről szóló beszámoló, melyet tárca nélküli miniszter úr 2011-ben elkészített és leadott, majd éveken át valahol egy fiókban hevert, és 2014. november 3-án döntött úgy a Ház, hogy a bizottságra testálja ezt a beszámolót. Azért nézek körbe érdeklődve, mert most megköszönhetném a jelenlétét miniszterelnök-helyettes úrnak, de ha sem az előterjesztőnek, sem a jelen lévő képviselőknak ehhez hosszas hozzáfűznivalójuk nincs, minthogy tudunk dönteni a beszámoló elfogadásáról és ez itt meg is áll a bizottságnál, akkor miniszterelnök-helyettes úr engedelmével még rátérnénk erre. *(Dr. Semjén Zsolt és Potápi Árpád János bólint.)*

A Szülőföld Alap 2010. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/22. számú beszámoló megvitatása

Úgy látom, hogy biztató fejbólintásokat kapok, tehát akkor második napirendi pontunk a Szülőföld Alap 2010. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló. Potápi államtitkár úr jelezte, hogy az előterjesztő részéről jelen lesz, gondolom, az a válasz, hogy javasolja a beszámoló elfogadását.

Potápi Árpád János kiegészítése

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Nemzetpolitikai Államtitkárság): Ha a főnököm engedi *(Dr. Semjén Zsoltra nézve.)*, akkor mindenképpen *(Derültség.)*, ráadásul egy olyan év beszámolója ez, amikor fele-fele részben voltunk kormányon. A Szülőföld Alapot egyébként az MSZP-SZDSZ-kormány hozta létre és félidőben adta át nekünk, aztán meg is szűnt, hiszen a BGA-ba olvadt be, illetve a Bethlen Gábor Alap viszi tovább ezeket a dolgokat.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen az előterjesztő nevében államtitkár úrnak.

Kérdezem a bizottságot, hogy van-e a határozati javaslatához vélemény, kérdés. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, akkor szavazásra teszem fel az előzetesen kiküldött határozati javaslatot és indoklást. Ki az, aki egyetért ezzel a bizottság részéről? Aki igen? *(Szavazás.)* Aki nem? *(Nincs jelentkező.)* Aki tartózkodott? *(Nincs jelentkező.)* Köszönöm szépen.

A bizottság egyhangúlag elfogadta.

Az ülés berekesztése

Miután az idő előrehaladt és már belecsúszunk a plenáris idejébe is, nagyon szépen köszönöm még egyszer minden kedves érdeklődőnek, meghívottnak, hogy itt voltak. A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 45 perc)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika